Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў КП(б)Б

ЛІСТАПАД 25 1932 г. № 263 (4515)

Год выданьня XVI

Сеньня ў нумары

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ — Па колькасьці і якасьці працы. А. ДЖЭЛЮК, А. ЮФЭ — «Заткнулі за пояс» (2-3 стар.).

УЗМАЦНІЦЬ ПАРТРАБОТУ Ў ОРГАНАХ КААПЭРАЦЫІ — Выступленьне сакратара ЦК КП(б)Б тав. РЫСКІНА (2 стар).

АБ СТАНОВІШЧЫ ПАРТМАСАВАЙ РАБОТЫ Ў СЫСТЭМЕ СПАЖЫЎКААПЭРАЦЫІ — Пастанова ЦК КП(б)Б (2 стар.).

АГЛЯД ДРУКУ — Бальшавіцкі адозв (3 стар.).

Ленінград яшчэ недаатрымаў 10.000 тон бульбы (1 стар.).

Да 1 студзеня скончыць загатоўку насеньня (1 стар.).

Кожнай фабрыцы, кожнаму заводу—высокую працоўную дысцыпліну (3 стар.).

ЛІСТЫ РАБСЕЛЬКОРАЎ (3 стар.).

ЗА МЯЖОЙ:

3 адозвы ўсесаюзнай Акадэміі Навук (1 стар.).

Лішнія людзі (1 стар.).

Польскія фашысты распраўляюцца з палітзьняволенымі (4 стар.).

ПА КОЛЬКАСЬЦІ І ЯКАСЬЦІ ПРАЦЫ

Устанаўленьне сьвядомай працоўнай дысцыпліны сярод калгасьнікаў, уздым прадукцыйнасьці іх працы, павышэньне **якасных паказальнікаў** па ўсіх галінах сельскагаспадарчай вытворчасьці зьяўляецца рашаючым у далейшай сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі.

У працэсе самой работы пад уплывам усяго працоўнага калектыву і пад кіраўніцтвам партыйнай арганізацыі калгасьнік паступова перавыхоўваецца, набывае сацыялістычныя навыкі працы, беражліва пачынае адносіцца да калектыўных сродкаў вытворчасьці, навучаецца правільна спалучаць свае ўласныя інтарэсы з інтарэсамі ўсёй арцелі, усёй пралетарскай дзяржавы.

Разьмеркаваньне ўраджаю па колькасьці і якасьці працы ўзьнімае працоўную дысцыпліну па вышэйшую ступень. Зьдзельшчына, дакладны ўлік колькасьці і якасьці патрачанай працы спрыяюць сваячасоваму выкананьню вытворча-фінансавага пляну. Зьнішчэньне дробна-буржуазнай ураўнілаўкі зацікаўлівае масы ў павышэньні прадукцыйнасьці працы.

Хто больш і лепш працуе, той больш і атрымлівае—вось што трэба палажыць у аснову ўсёй работы па арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў. Так ставіць пытаньне барацьбы за павышэньне прадукцыйнасьці Уладзімер Ільліч у сваім артыкуле «Як арганізаваць сацспаборніцтва».

Ёсьць яшчэ ў калгасах даволі многа гультаёў, рвачоў і прагульшчыкаў, якія імкнуцца пажывіцца за кошт чужой працы, якія толькі ў часе разьмеркаваньня ўраджаю б'юць сябе ў грудзі, на сходах даказваюць, што яны «добрасумленныя» працаўнікі, што яны самыя найлепшыя «ўдарнікі».

Асноўная маса калгасьнікаў добра ўсьвядоміла прынцып—**хто больш працуе, той больш і атрымлівае, хто не працуе, той нічога не атрымлівае.** Працадзень, як вымяральнік колькасьці і якасьці працы, усюды заваяваў сабе прызнаньне. Самі калгасьнікі, узброіўшыся жыцьцёвымі фактамі, актыўна выступаюць на сходах, бічуюць гультаёў, якія не ўмацоўваюць арцель, а імкнуцца толькі «ўрваць» што-небудзь з атрыманага ўраджаю.

Аднак актыўнасьць мас ня ўсюды падтрымліваецца. У некаторых калгасах усё яшчэ «квітнее» ўраўнілаўка. Ня выконваюцца дырэктывы партыі аб ацэнцы працадня ў залежнасьці ад вынікаў работы брыгады. Усё гэта—вынік таго, што няма дакладнага ўліку і кантролю за работай, адсутнічае канкрэтная дапамога калгасам пры разьмеркаваньні даходаў з боку раённых арганізацый.

Наладзіць дакладны ўлік працадзён, улічыць усе артыкулы даходнасьці—першачарговая задача кожнага калгасу. **Устанавіць кантроль за ходам разьмеркаваньня як зьверху, так і зьнізу,** сваячасова выпраўляць дапушчаныя памылкі — вось куды павінна быць накіравана ўвага раённых партарганізацый і парт'ячэек.

Трэба заўсёды памятаць указаньні Ільліча — «вядзі акуратна і добрасумленна рахунак грошай, гаспадарнічай эканомна, не гультаюй, ня крадзь, захоўвай строгую дысцыпліну ў працы».

Кожны фунт збожжа, кожная капейка павінны быць улічаны. Той, хто крадзе адкрыта і патаемна, хто гэтым самым зьніжае кошт калгаснага працадня, павінен сурова карацца калгаснай грамадзкасьцю і савецкімі законамі.

З нямешай энэргіяй трэба змагацца з празьмернымі адміністрацыйна-кіраўнічымі выдаткамі, з разбуханьнем усялякіх фондаў. Старшыня калгасу павінен атрымліваць харчовую частку ня большую, чым атрымлівае добрасумленна працаваўшы калгасьнік паляводчай брыгады. Брыгадзір павінен атрымліваць па колькасьці выпрацаваных ім працадзён (плюс устаноўленая надбаўка за брыгадзірства). Усялякія выдаткі збожжа на работнікаў сельсаветаў, сельспажыўтаварыстваў і іншых забараняюцца.

Разьмеркаваньне даходаў ахапляе ўсё большую і большую частку калгасаў. Выканаўшы плян загатовак, стварыўшы насенныя фонды, трэба адразу-ж прыступаць да разьмеркаваньня ўраджаю. Усялякае затрыманьне прыносіць не карысьць, а шкоду. Чым хутчэй калгасьнік убачыць вынік сваёй работы (па рэальных лічбах атрымана ўраджаю і грошай), тым лепш ён будзе рыхтавацца да вясны 1933 г., намячаць канкрэтныя мерапрыемствы па ўзьняцьці ўраджайнасьці, далейшым павышэньні кошту калгаснага працадня.

Задача раённых партарганізацый—дапамагчы калгасам паслаць рахунковых работнікаў, скласьці праекты разьмеркаваньня, абгаварыць іх на сходах. Кожнаму адказнаму раённаму работніку даць групы калгасаў, за якія ён нясе поўную адказнасьць. Памылкі, якія будуць дапушчаны пры разьмеркаваньні, трэба неадкладна выправіць.

Трэба, каб разьмеркаваньне даходаў праводзілася пры актыўным удзеле ўсёй калгаснай масы, а не кабінэтным парадкам.

Забясьпечыўшы канкрэтнае кіраўніцтва важнейшай гаспадарча-палітычнай кампаніяй — разьмеркаваньнем даходаў па працаднёх,—наладзіўшы штодзеннае вывучэньне і паказ як станоўчых, так і адмоўных бакоў кожнай с.-г. арцелі, мы зможам з посьпехам мабілізаваць шырокія масы на баявую падрыхтоўку да веснавой пасеўнай кампаніі першага году другой пяцігодкі.

ЛЕНІНГРАД ЯШЧЭ НЕДААТРЫМАЎ 10.000 ТОН БУЛЬБЫ

Дзень 23 лістапада даў толькі 0,7 проц. пляну—Бялыніцкі, Дубровенскі і Церахоўскі раёны ігнаруюць дырэктывы партыі

Неадкладна завяршыць кампанію

23-ГА ЛІСТАПАДА ЗА ПОДПІСАМ САКРАТАРА ЦК КП(б)Б ТАВ. **ГІКАЛО** І НАМ. СТАРШЫНІ СНК ТАВ. **БЭНЭКА** ПАСЛАНА НАСТУПНАЯ ТЭЛЕГРАМА АДСТАЮЧЫМ ПА АДГРУЗЦЫ БУЛЬБЫ ЛЕНІНГРАДУ РАЁНАМ.

— У АПОШНІЯ ДНІ НАГЛЯДАЕЦЦА РЭЗКАЕ ЗЬНІЖЭНЬНЕ ТЭМПАЎ АДГРУЗКІ БУЛЬБЫ ЛЕНІНГРАДУ.

— ПАПЯРЭДЖВАЕМ АБ БЕЗАГАВОРАЧНЫМ СКАНЧЭНЬНІ АДГРУЗКІ ДА 25 ЛІСТАПАДА. ЗАЦЯЖКА АДГРУЗКІ БУДЗЕ РАЗГЛЯДАЦЦА, ЯК ПРОСТЫ ЗРЫЎ ДЫРЭКТЫЎ ЦК.

— ПОБАЧ З АДПРАЎКАЙ БУЛЬБЫ, ПРЫМЕЦЕ МЕРЫ ДА ЗАГАТОВАК І АДГРУЗКІ КАПУСТЫ І ІНШ. ГАРОДНІНЫ. У ДАЛЕЙШЫМ УКЛЮЧАЙЦЕ Ў ЗВОДКІ І ГАРОДНІНУ.

У СУВЯЗІ З АДТЭРМІНАВАНЬНЕМ ПЛЕНУМУ ЦК ДА 9 СЬНЕЖНЯ, СКАРЫСТАЙЦЕ ДНІ, ЯКІЯ ЗАСТАЛІСЯ ДА ПЛЕНУМУ, ДЛЯ ЗАВЯРШЭНЬНЯ ЗАГАТОВАК І АДПРАЎКІ ГАРОДНІНЫ ЛЕНІНГРАДУ І ВАЕНВЕДУ ПА НАЯЎНЫХ НАРАДАХ.

94,7 ПРОЦ.

23 лістапада было адгружана Ленінграду толькі 1.384 тоны або 0,7 проц. пляну. Найменшы процант за ўвесь час кампаніі!

Усяго на 24 лістапада адгружана Ленінграду 180.997 тон—або 94,7 проц. заданьня. Засталося адправіць 10.000 тон.

Каб выканаць гэта заданьне ў бліжэйшыя 1-2 дні, трэба ўдзесяцярыць тэмпы работы.

Тэмпы рэзка зьнізіліся

ЛЕПЕЛЬ. Адгрузка бульбы Ленінграду па Лепельскім раёне зацягваецца. Усяго адгружана 4.291 тона — 75,1 проц. пляну.

Тэмпы адгрузкі зьніжаюцца з кожным днём. Калі 17 лістапада было адгружана 123 тоны, дык 18-га — толькі 16.

У радзе сельсаветаў ніякай работы па выкананьні пляну не вядзецца. Члены Замоскага сельсавету **Лебартовіч** Алесь, **Бабіцкі** Антось, **Гарбачоў** Мікола яшчэ на сёнешні дзень самі ня выканалі сваіх заданьняў. Іх вучасткі зьяўляюцца самымі адсталымі па сельсавету.

Асноўным тормазам пасьпяховага завяршэньня адгрузкі бульбы па раёне зьяўляецца адставаньне аднаасобнага сэктару. Па Несінскім і Валасоўскім сельсаветах аднаасобнікі выканалі свой плян на 15 проц., па Прудаўскім сельсавеце — 7 проц.

Зусім слаба ідзе спагнаньне цьвёрдых заданьняў з кулацка-заможных гаспадарак. Па Воранскім сельсавеце спагнана па цьвёрдых заданьнях усяго 30 проц. пляну. Яшчэ горш стаяць справы па Стайскім, Весялоўскім, Камчынскім, Краснапуцкім і інш. сельсаветах.

Раённыя арганізацыі павінны зараз-жа прыняць меры ў адносінах тых сельсаветаў, якія зрываюць адгрузку.

Дзерах. Сімховіч.

Дапамагаюць кулаку сабатаваць загатоўкі

ЕЛЬСК. У першых радох па адгрузцы бульбы ідуць па раёну Стара-Высоцкі, Багусіцкі, Кагілуганскі і Карманскі сельсаветы. Яны выканалі сваё заданьне на 90 проц.

Партыйныя ячэйкі гэтых сельсаветаў разгарнулі масавую работу вакол кампаніі сярод калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў, наладзілі сапраўды апэратыўнае кіраўніцтва ўсімі вучасткамі і дабіліся значных посьпехаў.

Зусім іншы малюнак у такіх сельсаветах, як Малешкаўскі, Засінкаўскі, Ельскі (старшыня Гуэман) і Кашынскі. Свае пляны яны выканалі на 30-35 проц.

Зрывае выкананьне пляну **Рэмязоўскі** сельсавет (старшыня **Дудноўскі**). Партыйная ячэйка на чале з сакратаром **Сіўгунам** нічога ня робіць у гэтай галіне і наогул ня цікавіцца загатоўкамі. Члены сельсавету—**Крэнт Максім, Трошка Аляксей, Цімошчанка** Пятро і інш. на сваіх вучастках ніякай работы не праводзяць. З кулацка-заможных гаспадарак спагнана па цьвёрдых заданьнях усяго 22 проц. пляну. Цьвёрда-заданьнікі Нікіценка В., Бічкоўскі, Шанко Іван, Мельнік, Пятрухноў нічога яшчэ не здалі. Сельсавет іх аштрафаваў на 100 руб., але-ж штрафы не спагнаны.

Пратаколы на злосных зрыўшчыкаў загатовак спакойна ляжаць да гэтага часу ў папцы старшыні сельсавету Дудноўскага.

Далей сельсавету заданьне ў 207 тон бульбы разьмеркавана камісіяй садзейнасьці ня поўнасьцю. 29 тон яшчэ да гэтага часу не разьмеркаваны.

Райкому КП(б)Б і РВК трэба зацікавіцца дзейнасьцю рэмязоўскіх сельсаветчыкаў.

П. Пацукевіч.

ПЕРАДАВІКІ

1. МСЬЦІСЛАЎСКІ	— 243,9 ПРОЦ.		16. МАГІЛЕЎСКІ	— 103,2 ПРОЦ.
2. ВЕТКАЎСКІ	— 224,3 ПРОЦ.		17. ТУРАЎСКІ	— 103,1 ПРОЦ.
3. СУРАСКІ	— 135,6 ПРОЦ.		18. РАСОНСКІ	— 102,0 ПРОЦ.
4. ЛАГОЙСКІ	— 135,0 ПРОЦ.		19. ЧЭРЫКАЎСКІ	— 101,7 ПРОЦ.
5. КЛІМАВІЦКІ	— 123,8 ПРОЦ.		20. БЕШАНКОВІЦКІ	— 101,2 ПРОЦ.
6. ДЗЯРЖЫНСКІ	— 120,7 ПРОЦ.		21. ПУХАВІЦКІ	— 101,2 ПРОЦ.
7. ПЯТРЫКОЎСКІ	— 115,0 ПРОЦ.		22. ЛЕЛЬЧЫЦКІ	— 101,1 ПРОЦ.
8. ТАЛОЧЫНСКІ	— 114,5 ПРОЦ.		23. ЛЕЗЬНЯНСКІ	— 100,9 ПРОЦ.
9. ЖЛОБІНСКІ	— 111,7 ПРОЦ.		24. ПОЛАЦКІ	— 100,9 ПРОЦ.
10. БРАГІНСКІ	— 111,4 ПРОЦ.		25. КАРМЯНСКІ	— 100,6 ПРОЦ.
11. ЗАСЛАЎСКІ	— 111,2 ПРОЦ.		26. КРЫЧАЎСКІ	— 100,5 ПРОЦ.
12. ЧАЧЭРСКІ	— 110,9 ПРОЦ.		27. ВІЦЕБСКІ	— 100,0 ПРОЦ.
13. ЧЭРВЕНЬСКІ	— 106,7 ПРОЦ.		28. ГЛУСКІ	— 98,5 ПРОЦ.
14. АРШАНСКІ	— 105,9 ПРОЦ.		29. НАПЫЛЬСКІ	— 98,3 ПРОЦ.
15. КАСЬЦЮКОВІЦКІ	— 105,2 ПРОЦ.		30. СІРОЦІНСКІ	— 98,2 ПРОЦ.

Зрываюць адгрузку

1. Бялыніцкі	— 68,4 проц.		6. Клічаўскі	— 73,8 проц.
2. Дубровенскі	— 68,9 проц.		7. Асіпавіцкі	— 74,7 проц.
3. Церахаўскі	— 69,5 проц.		8. Лепельскі	— 75,1 проц.
4. Б.-Кашалеўскі	— 71,3 проц.		9. Чавускі	— 77,4 проц.
5. Жыткавіцкі	— 73,5 проц.		10. Стара-Дарожскі	— 77,7 проц.

„Героі" апартуністычнай практыкі

БАБРУЙСК. Рад фактаў сьведчаць аб тым, што ў пасобных сельсаветах апартуністычная недаацэнка загатовак і адгрузкі бульбы, нежаданьне і няўменьне мабілізаваць на гэтую работу масцовы актыў і ўдарыць па кулаку—прывялі да зрыву загатовак.

Яркі прыклад—Кашалеўскі сельсавет. Ён здаў толькі 65 проц. пляну. Партколегія РКК КП(б)Б зацікавілася становішчам у сельсавеце. Выязная парттройка на месцы выявіла прычыны прарыву.

Невыкананьне пляну зьявілася вынікам апартуністычнай практыкі мясцовай партячэйкі і адсутнасьці націску на кулацка-заможныя гаспадаркі. Старшыня сельсавету тав. **Шчадрынскі** на бюро РК прабаваў даказаць «нерэальнасьць» пляну, немагчымасьць яго выкананьня. Сакратар партячэйкі **Голад** разьвіў сваеасаблівую «тэорыю»: «Плян сяўбы быў рэальны, а здачы—нерэальны і таму з бальшавіцкай «цьвёрдасьцю» павінен сказаць, што не магу ўзяць на сябе гарантыю за ажыцьцяўленьне заданьня».

Зразумела, што гэтыя апартуністычныя тэорыі адмоўна адбіліся на загатоўках. Старшыня калгасу «Пралетары» Пінчук проста разбазарыў бульбу. У калгасе «Нэй-Лебен» раздана калгасьнікам па 120 пуд. на сям'ю, а дзяржаве нічога ня здана.

—Як я буду кіраваць калгасамі, калі там сядзяць беспартыйныя?—гэтая фраза сакратара партячэйкі Голада ярка характарызуе яго апартуністычны твар, неразуменьне ім задач партыі на вёсцы. У выніку такіх разважаньняў—адсутнасьць усякага кіраўніцтва калгасамі.

Парттройка вынесла суровую вымову Шчадрынскаму і Голаду і зьняла Голада з партыйнай работы.

Газэта «Камуніст» узьняла пытаньне аб пераглядзе пастановы выязной парттройкі: «героі» кулацка-апартуністычнай практыкі, якія зрывалі выкананьне важнейшых мерапрыемстваў, ня могуць заставацца ў радох партыі».

Не адчуваецца ніякага націску на кулацка-заможныя гаспадаркі і ў Рымавецкім сельсавеце. Сакратар сельсавету Заскевіч зусім не выяжджаў у вёску для кіраўніцтва ходам загатовак. Партячэйка праз дзень заслухоўвае інфармацыі аб загатоўках па асобных пунктах, але ня прымае канкрэтных мер у адносінах да зрыўшчыкаў загатовак, адкладаючы іх «на заўтра»—«можа справяцца». Упаўнаважаныя РК і РВК Сарафанаў і Гельфанд сядзяць у ячэйцы і вылічваюць проценты выкананьня пляну; ніякай канкрэтнай дапамогі вучасткам яны не аказваюць.

Прыклад ударнай работы паказвае Гарбацэвіцкі сельсавет, дзе разгорнута сацспаборніцтва паміж вучасткамі. Настаўнік тав. Шчэрба дабіўся поўнага выкананьня пляну па сваім вучастку—в. Б. Пятровічы; замест 315 цэнтн. здана 325. Член сельсавету Зіневіч дабіўся скончэньня загатовак па в. Атрашковічы. Вопыт Гарбацэвіцкага сельсавету паказвае, што ёсьць усе магчымасьці для поўнага выкананьня пляну. **Л. К.**

„МЫ ЗАКЛІКАЕМ УСІХ ВАС ДА ДРУЖНАГА І МОЦНАГА САЮЗУ З РЭВАЛЮЦЫЙНЫМ ПРАЛЕТАРЫЯТАМ"

З адозвы ўсесаюзнай Акадэміі Навук да ўсіх вучоных сьвету, да ўсіх працаўнікоў навукі і тэхнікі

Акадэмія Навук СССР на сваёй урачыстай сэсіі, прысьвечанай XV гадавіне Кастрычніцкай рэвалюцыі, зьвярнулася да вучоных работнікаў навукі і тэхнікі ўсяго сьвету з адозвай, у якой заклікаюць ісьці ў нагу з рэвалюцыйнымі работнікамі працы.

У адозве гаворыцца: «Практыка ў СССР паказала, што толькі гэтым шляхам можна знайсьці выхад з таго сакрушальнага крызісу, які перажываюць усе капіталістычныя дзяржавы. Сучасны крызіс зьяўляецца нагрозай усім заваёвам культуры, пачынаючы з тэхнічнага фундаманту і канчаючы найвышэйшым дасягненьнем тэарэтычнай мыслі. Капіталістычная сыстэма ня ў стане выкарыстаць вытворчыя сілы, робячы з іх мільёны беспрацоўных, яна выкідае тэхнікаў і інжынэраў з заводу і вучоных з лябараторыі. Як выхад з тупіка, яна імкнецца ў галіне тэхнікі замяніць электраэнэргію і машыну на «кірку і лапату», у галіне гаспадаркі ісьці назад да рамясла. У галіне тэорыі пакончыць з рацыянальным пазнаньнем. Гэта нябываная культурная рэакцыя, заклік да адзічаньня.

Вучоныя і тэхнікі СССР указваюць, што выхад ляжыць ня ў зьнішчэньні фізычных і інтэлектуальных сіл, якія накапіў капіталізм, а ў вызваленьні іх ад акоў капіталізму. Ня ісьці назад, а ісьці ўперад, што можна зрабіць толькі пры сацыялізьме. Толькі пры сацыялізьме можна ўдасканальваць тэхніку, эвышбуйную плянавую вытворчасьць, рост навукі і ўздым матар'яльнай і духоўнай культуры.

Далей у адозве гаворыцца, што адзінай сілай, здольнай павесьці за сабой масу, зьяўляецца пралетарыят, прыкладам чаго можа служыць СССР.

Гісторыя даказала, што капіталізм зьнішчае культуру, а выратоўвае яе толькі пралетарыят, герайчная кляса, здольная да вялізарных ахвяр, кляса творчая, якая стварае і арганізуе.

Пралетарыят, пад кіраўніцтвам УсеКП(б) і яе правадыра тав. Сталіна, дабіўся таго, што капіталізм рабіў вякамі. Адкрываюцца вялізарныя паклады чорных і каляровых мэталяў, вугалю, нафты.

На поўначы стварающа буйныя вытворчыя цэнтры, рад экспэдыцый на поўнач вядомы ўсяму сьвету. Вырасьлі гіганты мэталюргіі і машынабудаўніцтва сапраўды ў цудоўныя тэрміны. Будуюцца звышмагутныя электрастанцыі, якія пабілі рэкорд сусьветнай тэхнікі. Такія дасягненьні магчымы толькі пры суцэльнай працы з навуковай мысьлю.

Акадэмія Навук СССР лічыць за гонар аддаваць свае сілы на справу сацыялістычнага будаўніцтва і зварочваецца да вучоных усяго сьвету з наступнымі заклікамі:

«Мы заклікаем усіх вас да дружнага і моцнага саюзу з рэвалюцыйным пралетарыятам! Мы заклікаем вас да актыўнай абароны СССР!

Мы заклікаем вас да барацьбы з культурнай рэакцыяй, якая навісла над краінамі капіталу!

Заклікаем вас у рады барацьбітоў за сацыялізм!

Акадэмія Навук СССР запэўняе ЦК партыі і яе кіраўніка т. Сталіна і савецкую ўладу, што не адступіць ні на адзін крок ад вырашэньня задач, зьвязаных з усёй геройчнай эпохай вялікіх работ сацыялізму.

Адозву падпісалі: прэзыдэнт Акадэміі Навук СССР **А. Карпінскі.**

Віцэ-прэзыдэнт: **Н. Мар, Г. Кржыжаноўскі.**

Неадменны сакратар А. Н. СССР—акадэмік **В. Волгін.**

Акадэмікі: **А. Барысяк, С. Вавілаў, В. Аляксееў, С. Зірноў, С. Ольдэнбург, Д. Рождзественскі, А. Арлоў, Сонцаў, І. Крачкоўскі, А. Паверскі, Н. Дзяржавін, Б. Келер, Н. Бухарын, А. Дэборын, А. Рыхцер, І. Губкін, Н. Лукін, С. Струмілін.**

ЛІШНІЯ ЛЮДЗІ

Н'ЮЁРК, 9. Інстытут «Інтэрнацыянальнага выхаваньня», які знаходзіцца пад апекаю буйнейшых капіталістычных прадпрыемстваў ПАЗШ, апублікаваў даклад аб «перепроизводстве интеллигенции». У дакладзе гаворыцца: «Наша ўнівэрсытэты выпусьцілі ў 1930-31-32 г.г. тысячы маладых людзей, якія ня маюць ніякіх пэрспэктыў на атрыманьне работы па іх спэцыяльнасьці. Гэтыя тысячы прыбаўляюцца да другіх тысяч работнікаў вышэйшай кваліфікацыі, якія былі пазбаўлены работы таму, што іх паслугі не патрабуюцца больш грамадзтву, жыцьцёвы ўзровень якога зьнізіўся».

Рост інтэлектуальнага пралетарыяту зьяўляецца адной з асаблівасьцяй пасьляваеннага пэрыяду... Амаль ва ўсіх эўрапэйскіх краінах унівэрсытэты штогод выпускалі пасьля вайны маладых людзей з вышэйшай адукацыяй, у якіх няма відавочна ніякай будучыні. Павялічэньне ліку гэтых людзей набыло такія шырокія разьмеры, а незадаваленьне сярод іх стала такім глыбокім, што стварылася небясьпека для існаваньня цяперашняга сацыяльнага ладу. Амаль ва ўсіх эўрапэйскіх краінах многія з гэтых маладых людзей далучыліся да варожага сацыяльнаму, эканамічнаму ладу руху таму, што яны пераконаны, што апошні не дае ім ніякай надзеі. Ва многіх краінах Цэнтральнай Эўропы шмат «дактароў філёзофіі» працуе ў якасьці паліцэйскіх шофэраў і ў галіне іншых падобных, або яшчэ менш кваліфікаваных прафэсій. Многія іншыя зайздросьцяць ім таму, што яны ня могуць атрымаць нават такой работы.

Становішча ў Азіі, яшчэ горшае, чым у Эўропе. Японскія унівэрсытэты глыбока заражаны камунізмам і намаганьні ўраду задушыць «небясьпечныя мыслі» ня мелі ніякага посьпеху. Няма патрэбы падкрэсьліваць ролю, якую адыгрываюць беспрацоўныя з вышэйшай асьветай у антыбрытанскай кампаніі ў Індыі.

Пераходзячы да становішча ў ПАЗШ, даклад указвае: «Усякі, хто прысутнічае на сходах студэнтаў, ведае наколькі больш сур'ёзнымі сталі адносіны студэнцтва да жыцьця. Студэнцтва сумняваецца адносна падстаў існуючага ладу капіталізму, дэмакратыі і арганізацыі нашага палітычнага жыцьця».

У дакладзе інстытуту ёсьць злосная заўвага па адрасе Лігі нацый. «Прадпрыняць вывучэньне праблемы перавытворства інтэлігенцыі зьяўляецца натуральнай функцыяй «Камісіі інтэлектуальнага супрацоўніцтва пры Лізе нацый». Да гэтага часу, аднак, гэтая ўстанова не праявіла вялікай здольнасьці вывучыць якую-б там ні было буйную праблему».

Паліцэйскі налёт на памяшканьне ЦК кампартыі Чэха-Славакіі

ПРАГА, 22. Сёньня паліцэйскі атрад у 70 чалавек заняў памяшканьне ЦК кампартыі Чэха-Славакіі і зрабіў там вобыск, які цягнуўся 5 гадзін. У памяшканьні сакратарыяту ЦК, рэдакцыі і друкарні «Рудэ Права» і кніжным магазыне ўсё было перакапана. Шукалі матар'ялаў забароненай арганізацыі «Пралетарская салідарнасьць», якая ўзьнікла пасьля забароны чэха-славацкай сэкцыі МОПР'у.

ДА 1-ГА СТУДЗЕНЯ СКОНЧЫЦЬ ЗАГАТОЎКУ НАСЕНЬНЯ

АБМАЛАЦІЦЬ НАСЕНЬНІКІ

загадчыкам райза, насенкантор, насеннунктаў і дырэктаром МТС

Абмалот і загатоўка канюшыны, цімафеёўкі і сэрадэлы да гэтага часу не распачаты.

У сувязі з наступленьнем надвор'я, спрыяючага абмалоту, прапануем пад асабістую адказнасьць загадчыкаў райза, насенкантор і дырэктароў МТС тэрмінова прыступіць да абмалоту і ачысткі насеньня канюшыны, цімафееўкі, сэрадэлы і фарсаваць іх загатовак. Камандыруйце сваіх прадстаўнікоў у рашаючыя калгасы для дапамогі ў абмалоце і выкананьні плянаў здачы.

Прымеце ўсе меры для забесьпячэньня малацьбы і ачысткі малатарнямі і сартавальнымі машынамі.

Папярэджваем, што сваячасовы абмалот і выкананьне плянаў здачы канюшыны, цімафееўкі і сэрадэлы зараз зьяўляецца адной з баявых работ. Усякае затрыманьне можа пакінуць раёны без паказанага насеннага матар'ялу.

Аб прынятых вамі мерах, ходзе абмалоту і здачы паведамеце.

Наркамзем **Рачыцкі.**

Белкантора Саюзнасеннавода **Жарын.**

Трактарацэнтр **Тамашэўскі.**

ЗЯЛІЧОНАК НЕ СЬПЯШАЕЦЦА

Для засеяньня пасеўнай плошчы ўвесну 1933 году ў БССР насеньне траў, кармовых каранеплодаў і гародніны завезена ня будзе. Сваімі ўласнымі рэсурсамі мы павінны забясьпечыць пасеў гэтых культур.

Белкантора «Саюзнасенаводу» і Белкаапсадгародніна—вось тыя арганізацыі, якія вядуць, або прынамсі павінны праводзіць, загатоўку чыстагатунковых збожжавых (19.360 цэнт.), насеньня траў (10.213 цэнт.), кармовых каранеплодаў (1.507 цэнт.) і гародніны (2.863 ц.).

На 20 лістапада па рэспубліцы загатоўлена гатунковага збожжа 46,4 проц., траў —3,6 проц., кармовых каранеплодаў—21,8 проц., і гароднін—14,2 проц. Вельмі мала!

Асноўная бяда ў тым, што малацьба насеньнікаў не арганізавана. Загатоўчыя арганізацыі лічаць сябе прыёмшчыкамі і не арганізуюць загатовак.

Асабліва значыцна адносіцца да гэтай важнейшай справы Белкаапсадгародніна (кіраўнік тав. Зялічонак). Па 39 раёнах Белкаапсадгародніна не загатовіла ні аднаго цэнтнэра насеньня. Толькі два тыдні таму назад гэта сыстэма спусьціла пляны ў раёны.

Відавочна, кіраўнікі Белкаапсадгародніны лічаць, што займацца загатоўкамі насеньня траў і гародніны яшчэ рана.

Па 36 раёнах, якія абслугоўваюцца Белкантарай «Саюзнасенаводу», справа стаіць лепш. Чыстагатунковага насеньня збожжа загатоўлена 49,5 проц., насеньня траў—12,8 проц., каранеплодаў—23,6 проц. і гародніны—21,9 проц. Але нельга сказаць, што і па гэтай сыстэме ўсё добра. Калі Лепельскі раён загатовіў збожжавых—128 проц., траў—100,5 проц., каранеплодаў—67,6 проц., Клічаўскі—збожжавых—57,3 проц. і траў—97,5 проц., то зусім іншы малюнак па Чэрвеньскім раёне. Тут збожжавых загатоўлена 5,9 проц., траў—0,1 проц. і іншых культур—роўным лікам ноль. Лагойскі раён таксама недалёка адышоў ад Чэрвеньскага, загатовіўшы адпаведна 2,3 проц. і 10,9 проц. Гэты сьпіс дапаўняецца Дзяржынскім, Полацкім і Пятрыкоўскім раёнамі, дзе загатоўка амаль не распачыналася.

Саўгасы Насентрэсту, асноўная задача якіх вызначаецца самой іх назвай, павінны паказаць прыклад у здачы насеньня ў дзяржфонд. На справе-ж гэтага няма. Па чыстагатунковых збожжавых яны выканалі 38,3 проц., кармовых каранеплодах—28,6 проц. і крыху лепш з гароднімі—73,7 проц. Саўгасы Ачэса-Рудня, Неглаўка (Веткаўскі раён) і Слабада (Мазырскі раён) не пачалі абмалоту насеньнікаў для здачы ў дзяржфонд.

Сёньня мы друкуем тэлеграму Наркамзему, Белкантары «Саюзнасенаводу» і Трактарацэнтру. Раённыя зямельна-калгасныя арганізацыі, дырэктары МТС і саўгасаў павінны прыняць захады для ўзмацненьня абмалоту насеньнікаў.

Да 1 студзеня мы павінны поўнасьцю закончыць загатоўку насеньня траў, каранеплодаў і гародніны, за выключэньнем лубіну. Тэрмін сканчэньня загатоўкі лубіну вызначан 15 лютага.

Раённыя партнамітэты павінны больш увагі аддаць загатоўкам насеньнікаў і дапамагчы загатоўчым арганізацыям у гэтай справе

ЗАПАЛЯРНАЯ ГЕАЛЕГІЧНАЯ КАНФЭРЭНЦЫЯ

У Мурманску адкрылася **першая ў гісторыі запалярная геалёгічная канфэрэнцыя.** Асноўнай тэмай работ канфэрэнцыі зьяўляецца абмеркаваньне пытаньня аб толькі што адкрытым багацейшым жалеза-рудным месцанараджэньні. Гэтыя рудныя месцанараджэньні, паводле папярэдніх падлікаў, **у два разы перавышаюць Магнітагорскія рудныя запасы.** Адначасова канфэрэнцыя разгледзіць пытаньні аб здабычы і раду іншых карысных выкапняў (каляровыя мэталі, молібдэн, будаўнічыя матар'ялы і каменны вугаль).

Знаходжаньне каменнага вугалю ператворыць Кольскі паўвостраў у адну з сусьветных мэталюргічных баз. Канфэрэнцыя падагуліць палявыя разьведачныя работы, якімі за кароткі тэрмін адкрыты вялізарныя багацьці Кольскага паўвострава. Гэтыя работы меркаваліся яшчэ ад часоў Ламаносава.

На канфэрэнцыю зьехаліся буйнейшыя савецкія вучоныя, знаўца Поўначы Мікалай Зарудзін, пісьменьнік Барыс Пільняк.

На канфэрэнцыю прыбыло звыш 40 дэлегатаў ад розных навукова-гаспадарчых арганізацый Ленінграду, Масквы і Хібін.

Банкруцтва польскіх гарадоў

ВАРШАВА, 22. Ня толькі магістрат Варшавы знаходзіцца на краю банкруцтва. Як паведамляе фашысцкая преса, на краю банкруцтва знаходзяцца і такія гарады Польшчы, як **Люблін, Влацлавэк, Тарноў, Завярце, Заўкавыск, Ловіч, Рава-Мазавецка, Луцк, Більгорай, Несьвіж, Холм, Межырэчча, Ліда і Радзынь.**

Апрача гэтых амаль збанкрутаваных гарадоў цэлы рад іншых гарадоў Польшчы знаходзіцца ў надзвычай цяжкім, проста катастрафічным становішчы. Так, **Млава і Калушын уже два з паловай месяцы ня выплачваюць пэнсіі сваім служачым,** дактаром, настаўнікам і інш. **Пінск, Луцк, Озеркаў і Згерж** ня выплачваюць пэнсіі служачым па тры месяцы. **Кельцы, Баранавічы, Сувалкі, Слонім і Падбродзьзе — чатыры месяцы.**

Аднак, рэкорд пабіў горад Навагрудак, які ня выплачвае пэнсіі сваім служачым ужо больш паўгода.

ПЛЕНУМ МЕНСКАГА ГАРКОМУ КП(б)Б

Учора а 6 гадз. увечары ў памяшканьні Дому Камсьветы адкрыўся V пашыраны пленум Менскага гаркому КП(б)Б.

Пленум адкрыў першы сакратар гаркому тав. ГІКАЛО.

Пленум заслухаў даклады дырэктароў фабрыкі: «Кастрычнік» тав. Карасіна, абутковай — тав. Рубенчыка і дырэктароў заводу «Камунар» — тав. Панькіна і заводу імя Молатава аб выкананьні прамфінпляну за 10 месяцаў.

Па дакладах распачаліся спрэчкі.

Аб становішчы партмасавай работы ў сыстэме спажыўкааперацыі

Пастанова ЦК КП(б)Б

[illegible]

Гандаль прадметамі шырокага ўжытку на Менскім рынку

Узмацніць партыйную работу ў органах каапэрацыі

Выступленьне сакратара ЦК КП(б)Б тав. Рыскіна на нарадзе пры ЦК КП(б)Б

[illegible]

...партколектываў яго няма. Цэлы рад абураючых агіднасьцяў у рабоце асобных зьвеньняў каапэрацыі і дзяржгандлю маглі-б быць папярэджаны, калі-б была адпаведная партмасавая работа.

Ці азначае гэта, што райкомы не займаліся пытаньнем рабочага снабжэньня, савецкага гандлю. Не, не азначае. Нашы ГК і РК партыі адны ў большай, другія ў меншай меры займаюцца пытаньнямі забесьпячэньня, але пытаньнямі партыйна-масавай работы ў каапэрацыйных і гандлёвых установах, як правіла, не займаюцца. Гэта датычыць асабліва партыйных калектываў на мясцох.

Ці зьяўляецца гэта нармальным? Ні ў якім выпадку. Пасьля тых пастаноў партыі, якія мы маем па гэтым пытаньні — вядомы зварот ЦК і Цэнтрасаюзу, пастанова кастрычніцкага (мінулага году) пленуму ЦК УсеКП(б), пастанова апошняга верасьнёўскага пленуму ЦК УсеКП(б), дзе пытаньні савецкага гандлю, шыр спажыву з усёй сілай завостраны і пастаўлены перад партыйнай арганізацыяй, як важнейшая задача,—паварот нашых арганізацый у бок узмацненьня ўвагі да пытаньняў работы гандлёва-каапэрацыйных арганізацый, у тым ліку партыйна-масавай работы ў іх павінен быў быць значна большым, чым ён ёсьць зараз.

Даная нарада павінна паслужыць такога роду паваротам у масавай рабоце каапэрацыі і гандлёвых арганізацый, завастрыць з усёй сілай і ўзмацніць не на словах, а на справе нашу ўвагу пытаньням партыйна-масавай работы ў органах каапэрацыі і дзяржгандлю.

**

На самой справе, возьмем цяперашняе становішча каапэрацыйных арганізацый. У іх рабоце ёсьць шмат недахопаў, галоўныя з якіх зводзяцца да таго, што яны (каапэрацыйныя арганізацыі) не пераключыліся на рэйкі сапраўднага савецкага гандлю, разгортваньня самазагатовак і стварэньня сваёй уласнай магутнай харчовай базы ў выглядзе розных дапаможных сельска-гаспадарчых прадпрыемстваў.

Калі яны сяк-так спраўляюцца з пытаньнямі тавара-прасоўваньня (ды і ў гэтай галіне ёсьць шмат недахопаў), галоўным чынам таго, што атрымліваецца ў парадку пляйнавага завозу, аддаючы на гэта амаль увесь час усяго свайго апарату, — дык пытаньні стварэньня ўласнай харчовай базы, сапраўднага разгортваньня самазагатовак, г. зн. тое, што павінна зьяўляцца асноўным стрыжанем работы каапэрацыйных арганізацый, не сталі і не стаяць у цэнтры іх увагі. Апарат іх па-сапраўднаму не пераключыўся на выкананьне гэтых задач, а займаецца гэтым мімаходам.

Вазьмеце любую каапэрацыйную арганізацыю, у тым ліку Белкаапсаюзу, ці аддаецца, скажам, прыгарадным гаспадаркам тая ўвага, якая павінна быць. Не. Яркім сьведкам гэтага зьяўляецца тая нізкая ўраджайнасьць нашых прыгарадных гаспадарак, якую мы маем у гэтым годзе. А між тым, прыгарадныя гаспадаркі зьяўляюцца адным з важнейшых мерапрыемстваў па стварэньні ўласнай харчовай базы фабрык і заводаў. Трусагадоўляй, якая ў нас можа быць разьвіта ў шырокіх размерах, дагэтуль не займаюцца. А калі ў нас на мясцох сёй-той і заняўся трусагадоўляй, дык падыходзіць да гэтага пытаньня як да нейкай падсобнай справы. Тыя магчымасьці па частцы рыбалоўства, якія мы маем у нас у БССР і якія могуць служыць вялікай крыніцай для снабжэньня рабочых, — да апошняга часу не скарыстоўваюцца як належыць, што зьяўляецца вынікам зусім недапушчальных, няўважлівых адносін нашых каапэрацыйных органаў да гэтай справы.

Ці робіцца ўсё што трэба, ці скарыстоўваюцца магчымасьці ў галіне сьвінаадкорму, птушнінства і птушкаадкорму і г. д. Далёка ня ў поўнай меры. І гэта невыпадкова, гэта таму, што мерапрыемствы па стварэньні ўласнай харчовай базы не сталі ў цэнтры іх увагі.

У ЗРК, ЦРК, ТПО і інш. каапэрацыйных арганізацыях, дзе непасрэдна павінны займацца справай стварэньня ўласнай харчовай базы, [illegible]

...выстарчальнай дапамогі і дрэннай работы арганізацыі, якая непасрэдна займаецца гэтай справай атрымліваецца мала эфэкту. Мы яшчэ ня маем сапраўднай, бальшавіцкай барацьбы за стварэньне ўласнай харчовай базы. Але ў той-жа самы час мы яшчэ і на сёньня маем даволі пашыраныя факты ўтрыманства, г. зн. праяўленьня бязьдзейнасьці ў справе самазагатовак і стварэньня ўласнай харчовай базы. Асобныя работнікі выключна спадзяюцца на цэнтралізаванае снабжэньне, чакаюць пакуль прышлюць цэнтралізаваныя фонды.

**

Яшчэ ў пастановах летняга пленуму ЦК УсеКП(б) было падкрэсьлена, што цэнтр цяжару ў рабоце паляпшэньня рабочага снабжэньня і асабліва для груп рабочых, якія праходзяць па 2-м і 3-м сьпісах — гэта ёсьць разгортваньне ўласнай ініцыятывы па стварэньні ўласнай харчовай базы і дэцэнтралізаваных загатовак.

Апошні верасьнёўскі пленум ЦК нашай партыі яшчэ з большай сілай завастрыў гэтыя пытаньні. Тым больш рашуча павінна быць барацьба з гэтым утрыманствам. Трэба больш рашуча перабудоўваць работу каапэрацыйных арганізацый, пераключыць іх на рэйкі самазагатовак і стварэньня ўласнай харчовай базы. Аднак, і ў справе самазагатовак мы маем шмат недахопаў. Побач з наяўнасьцю шматлікіх фактаў ігнараваньня самазагатовак, бязьдзейнасьці і інш., маюць месца яўныя скажэньні, факты ажыятажу, уздуваньня цэн і інш. кулацка-спэкуляцыйна-нэпманскія праяўленьні, якія ня толькі не спрыяюць разгортваньню самазагатовак па канвэнцыйных цэнах у шырокім маштабе, а наадварот, падрываюць іх і граюць на руку кулаку і спэкулянту, у шкоду рабочаму снабжэньню.

Ня менш шкодныя тыя дзеяньні, што праяўляюцца на мясцох, у паасобных раёнах і сельсаветах. Ёсьць выпадкі, калі забараняюць усялякія самазагатоўкі, нават наперакор простым указаньням кіруючых партыйных органаў.

Усім гэтым скажэньням—як «лявацкай» недаацэнцы значэньня разгортваньня самазагатовак, разгортваньня савецкага гандлю, так і кулацка-нэпманскім праяўленьням павінна быць абвешчана рашучая барацьба. І тут, у галіне барацьбы з гэтымі скажэньнямі ў рабоце нашых каапэрацыйных органаў — задача партыйных арганізацый у іх надзвычай важная. І ў гэтай жа сувязі пытаньні партыйна-масавай работы ў органах гандлю і каапэрацыі набываюць выключнае значэньне.

**

Узяць хаця-б такое канкрэтнае пытаньне, як пытаньне аб кадрах. Ці змагаюцца нашы партыйныя арганізацыі, якія працуюць у органах каапэрацыі, за кадры, за выхаваньне кадраў, за лепшы падбор людзей і г. д. Не. Гэтым у вядомай меры тлумачыцца тое, што мы ў радзе зьвеньняў гандлёва-каапэрацыйнага апарату маем засьмечанасьць, дзе ня рэдка сядзяць людзі, якія ня толькі не хварэюць душой за справу рабочага снабжэньня, але наадварот, нічога агульнага ня маюць ні з каапэрацыяй, ні з рабочай клясай, шкодзяць справе рабочага снабжэньня.

Тут непасрэдная простая галіна работы парт арганізацый, барацьба за ўзорныя партыйна-вытрыманыя кадры органаў каапэрацыі і дзяржгандлю і гэта задача ня толькі РК, ГК, партколектываў, але і ўсіх камуністаў непасрэдна працуючых унізе. Яны павінны выхоўваць свае кадры, у тым ліку і беспартыйных работнікаў, працуючых у органах каапэрацыі і дзяржгандлю.

Вазьмеце пытаньні якаснага абслугоўваньня рабочага спажыўца ў краме, ці ў рабочай сталоўцы. Гэта таксама ёсьць простая галіна работы партарганізацыі гандлёва-каапэрацыйных органаў. Ці выстарчальная барацьба нашых партыйных арганізацый за якасьць абслугоўваньня спажыўца? Не, далёка невыстарчальная.

У роўнай меры невыстарчальна барацьба з раскрадваньнямі ў гандлёва-каапэрацыйных арганізацыях. Вось, напрыклад, у сталоўцы «Варашылава» 2 дні таму назад выявіўся такі факт, што загадчык сталоўкі і загадчык гаспадаркі з купленай бульбы для сталоўкі ў адным калгасе, адзін забраў 8, а другі 20 мяхоў да сябе дамоў. Дапускаецца форменнае раскрадваньне кіраўнікамі гэтай сталоўкі абмежаваных фондаў для грамадзкага харчаваньня рабочых, а адносяцца да гэтага спакойна, рэагуюць на гэта не рашуча. Трэба з гэтым весьці рашучую барацьбу.

Аднак, факты раскрадваньня маюць месца ня толькі тут. Мы маем рад выпадкаў раскрадваньня збожжавых і іншых фондаў са складаў, магазынаў, крам, млыноў, нашых дзяржаўных і гандлёва-каапэрацыйных арганізацый раду іншых раёнаў.

Барацьба з раскрадваньнем дзяржаўных і каапэрацыйных фондаў — адно з важнейшых пытаньняў. Але мерапрыемствы па барацьбе з гэтым павінны ісьці ня толькі па лініі выяўленьня канкрэтных вінаватых — злодзеяў, раскрадальнікаў, іх дапаможнікаў і ўкрывацеляў, якіх трэба жорстка караць органам пралетарскай дыктатуры, — але па лініі якаснага адбору людзей, узмацненьня дзяржаўнага і грамадзкага кантролю, узмацненьня масавай выхаваўчай работы і інш. А гэта ў сваю чаргу зьвязана з узмацненьнем партыйна-масавай работы ў гандлёва-каапэрацыйных і загатоўчых арганізацыях.

Пытаньні разгортваньня грамадзкасьці, масавага рабочага кантролю, маюць вялікае значэньне. А між тым у радзе каапэрацыйных зьвеньняў увага да гэтай справы аслабла, у сувязі з гэтым рэвізійныя крамныя камісіі працуюць слаба, а мясцамі зусім не працуюць, дэлегацкіх сходаў амаль ня бывае. У наяўнасьці ў радзе месц адарванасьць ад пайшчыкаў, ад непасрэднага кантролю мас і таму вацікаўленасьць пайшчыкаў, падтрыманьне з іх боку гэтых арганізацый невыстарчальныя. Зараз гэта набывае выключнае значэньне. **Барацьба за грамадзкасьць, за пастаянства кадраў, у тым ліку і выбарных кадраў, кантроль за дзейнасьцю каапэрацыйных органаў павінны папярэдзіць цэлы рад нездаровых зьявішчаў, абураючых агіднасьцяй, якія яшчэ маюць месца ў органах каапэрацыі.**

**

Возьмем такі факт, як растраты па вясковай сетцы. Мы маем за апошнія паўгода на дзесяткі тысяч растрат. Гэта ненармальна. Гэта ў значнай меры вынік адсутнасьці грамадзкага масавага кантролю. Таму і падтрыманьне з боку рабочага, калгасьніка, працоўнага селяніна, гэтых арганізацый невыстарчальнае, таму і паі дрэнна зьбіраюцца і дрэнна выконваюцца і іншыя мерапрыемствы.

Задача партыйных арганізацый асабліва сельскіх — узмацніць грамадзкасьць, выбарнасьць, масавы кантроль, сапраўды ўмацаваць каапэрацыйныя арганізацыі, якія-б карысталіся падтрыманьнем і мелі-б аўтарытэт сярод сваіх пайшчыкаў.

Я думаю, што гэта нарада і тыя мерапрыемствы, якія намі намячаюцца ў сувязі з праведзенай перавыбарчай кампаніяй органаў каапэрацыі павінны праходзіць пад гэтым кутом гледжаньня — пад кутом гледжаньня барацьбы са скажэньнямі, якія маюць месца ў органах каапэрацыі, пад кутом гледжаньня мабілізацыі ўвагі ня толькі работнікаў каапэрацыі, але і ўсіх пайшчыкаў на правядзеньне ў жыцьцё тых мерапрыемстваў, што выцякаюць з пастаноў партыі па пытаньнях савецкага гандлю і паляпшэньня рабочага снабжэньня, па стварэньні ўласнай харчовай базы фабрык і заводаў, самазагатовак і інш.

Трэба, каб кожны рабочы зразумеў, што зараз становішча са снабжэньнем такое, што ён павінен сам актыўна ўдзельнічаць у правядзеньні ўсіх мерапрыемстваў, накіраваных на стварэньне ўласнай харчовай базы, узмацненьне самазагатовак і інш. Пад гэтым кутом погляду трэба біцца магчыма мацней за кадры, устойлівыя партыйна-вытрыманыя кадры ў каапэрацыі, зьвярнуўшы асаблівую ўвагу на пытаньні аргмасавай работы саміх органаў каапэрацыі, на гэты найбольш адсталы вучастак работы.

Мы ня можам дапусьціць, каб старшыні сельпо зьменьваліся па некалькі раз у год. Трэба даць магчымасьць сканцэнтравацца на рабоце. Трэба вельмі жорстка ставіць гэтае пытаньне таму, што сельспажыўтаварыствы набывае выключнае значэньне ў сувязі з прасоўваньнем тавараў на вёску, разгортваньнем таваразвароту паміж горадам і вёскай і яшчэ большым узмацненьнем у сувязі з гэтым і на гэтай базе змычкі паміж горадам і вёскай.

Я думаю, што калі мы сапраўды возьмемся за правядзеньне ўсіх гэтых мерапрыемстваў, мы рушым і партыйна-масавую работу і работу каапэрацыі ў цэлым наперад. Імянна партыйна-масавая работа павінна паслужыць штурхачом да больш хуткага зьнішчэньня тых недахопаў, якія мы маем у галіне работы нашых каапэрацыйных арганізацый і да сапраўднага паляпшэньня якасьці іх работы па выкананьні адказьнейшых задач, пастаўленых партыяй перад каапэрацыяй.

Заводы пішуць сваю гісторыю

[illegible]

...сторыі фабрыкі. Тое-ж самае мы маем на заводзе імя Варашылава (Менск), на заводзе імя Ланцуцкага (Гомель). Ужо напісана частка гісторыі Гомельскага чыгуначнага вузла, напісана гісторыя Магілеўскай фабрыкі шоўку.

На дапамогу рабочым арганізацыям прыходзяць кадры навуковых работнікаў—гісторыкаў, літаратараў і інш. Беларуская Акадэмія Навук ператвараецца ў цэнтр навуковай дапамогі і апэрацыйнага кіраўніцтва справаю складаньня гісторыі заводаў. З гэтай мэтай пры інстытуце гісторыі Беларускай Акадэміі Навук створан сакратарыят «Гісторыі заводаў БССР». Брыгады навуковых работнікаў-гісторыкаў зараз уключаюцца ў работу на заводах — імя Варашылава, «Бальшавік» (Менск), імя Ланцуцкага (Гомель), фабр. «Дзьвіна» (Віцебск), «Герой працы» (Добруш) і «Дубровенская мануфактура», гісторыя якіх, згодна пляну сакратарыяту, павінна быць напісана ў першую чаргу.

Праўда, трэба сказаць, што дапамога і ўдзел з боку навуковых работнікаў БССР у складаньні «Гісторыі заводаў» зьяўляюцца далёка невыстарчальнымі.

У «Гісторыі заводаў» атрымлівае сваё адлюстраваньне творчы энтузіязм перадавых рабочых, выкліканы нашымі вялікімі дасягненьнямі.

«Мы ўжо столькі зрабілі новага,—гаворыць М. Горкі, што маем поўную магчымасьць параўнаць працоўныя і бытавыя ўмовы мінулага з працоўнымі і культурнымі посьпехамі сучаснага, з гіганцкім размахам нашай індустрыяльнай, культурнай, камунальнай будоўлі, зьмяняючай твар зямлі нашай»... (М. Горкі—артыкул «За работу»).

Параўнаўчы паказ і супрацьлеглые дзьвёх сыстэм—капіталістычнай і сацыялістычнай—самімі барацьбітамі за зьнішчэньне капіталізму і будаўнікамі сацыялізму—стрыжнявая задача ў рабоце па «Гісторыі заводаў». Толькі выкананьне гэтай задачы надасьць тую вялікую палітычную каштоўнасьць «Гісторыі заводаў» у справе мабілізацыі шырокіх рабочых мас на далейшыя посьпехі сацыялістычнай будоўлі, у справе выхаваньня новых кадраў рабочых, у справе перадачы міжнароднаму пралетарыяту сканцэнтраванага вопыту нашых дасягненьняў, якую надае ЦК нашай партыі ў сваёй пастанове аб «Гісторыі заводаў СССР».

На жаль, у БССР у справе напісаньня «Гісторыі заводаў» ужо заўважаны моманты адступленьняў ад указаньняў ЦК партыі. Яны выяўляюцца ў асобных спробах з боку некаторых навуковых работнікаў пры складаньні гісторыі заводу абыйсьці «жывую творчасьць мас», замест кваліфікаванай дапамогі і ўдзелу ў абагульненьні перадавымі рабочымі сваёй рэвалюцыйнай практыкі, напісаць гісторыю заводу прадстаўнікамі ад навукі без удзелу шырокіх рабочых мас.

Такі падыход да напісаньня гісторыі заводаў супадае з няправільнымі поглядамі тых адсталых рабочых, якія часамі заяўляюць:

— Нам няма калі займацца пісаньнем гісторыі. Гэта справа гісторыкаў, а наша задача —выкананьне прамфінпляну».

Напісаньне гісторыі заводаў—справа рук самых рабочых у першую чаргу. Гэта ўстаноўка ня ідзе ў разрэз з выкананьнем прамфінпляну, а наадварот, дапамагае росту вытворчага энтузіязму, будучы магутным сродкам выхаваньня рабочай моладзі, «не прайшоўшай школы капіталістычнай фабрыкі, школы грамадзянскай вайны» (Постышаў).

Сакратар «Гісторыі заводаў БССР»
Карнейчык.

А. Джэлюк, А. Іофэ

„Заткнулі за пояс“

(Замест агляду прэсбюлетэняў Белта)

Беларускае тэлеграфнае агенцтва (Белта) зьяўляецца арганізацыяй, закліканай абслугоўваць міжнароднай і ўнутранай інфармацыяй цэнтральны і раённы друк Беларусі. Апрача таго, Белта абслугоўвае раённы і фабрычна-заводзкі друк спэцыяльнымі бюлетэнямі, якія складаюцца, галоўным чынам, з кіруючых артыкулаў па гаспадарча-палітычных і міжнародных пытаньнях.

Ня ўсе нашы раённыя газэты, па прычыне адсутнасьці выстарчальна падрыхтаваных кадраў, маюць магчымасьць хутка адгукнуцца растлумачальнымі артыкуламі на тую ці іншую падзею, на тую ці іншую пастанову партыі і ўраду. Гэты прабел павінна запоўніць Белта. Але проста даць артыкул — гэта яшчэ ня ёсьць вырашэньне задачы. **Артыкул павінен быць палітычна пісьменным, павінен правільна арыентаваць чытача.** Гэта — асноўнае і галоўнае, бо артыкулы Белта чытаюць дзесяткі тысяч чытачоў 140 раённых і фабрычна-заводзкіх газэт.

Вось чаму ЦК КП(б)Б у сваёй пастанове зусім выразна патрабаваў, каб Белта стала сапраўдным цэнтрам бальшавіцкай інфармацыі. Пастанова ЦК абавязвала кіраўніцтва Белта перабудавацца, раз і назаўсёды пакончыць з саматёчнымі метадамі і абломаўскімі тэмпамі работы.

З часу пастановы ЦК прайшло звыш 10 месяцаў. Тэрмін даволі доўгі. Ці перабудавалася Белта, ці выканала яно пастанову партыі? Трэба з усёй катэгарычнасьцю падкрэсьліць, што рашэньні ЦК партыі яшчэ ня выкананы.

Унутраныя арганізацыйныя і «тэхнічныя няўвязкі» неналаджанасьць у самым апараце, безумоўна, мелі і маюць свой адмоўны ўплыў на тэмпы і якасьць работы Белта.

У чым асноўны недахоп? Ён заключаецца ў тым, што да гэтага часу Белта не забясьпечвае раённы і цэнтральны друк добраякасным матар'ялам. Плянавасьць і апэрацыйнасьць у рабоце зьведзена да мінімуму. Выходзячыя раз у пяцідзёнку бюлетэні проста зьдзіўляюць сваёй непісьменнасьцю, тарабаршчынай і бязглуздзіцай.

Возьмем артыкул Белта, напісаны ў сувязі з 15-й гадавінай Кастрычніка.

У артыкуле **«15 год пралетарскай дыктатуры — сьмяротны прысуд капіталізму»** (аўтар Я. Р—чык) сказана: «рабочая кляса СССР **заткнула за пояс** ня толькі расійскую буржуазію, але буржуазію самых перадавых эўрапэйскіх краін і ПАЗШ — усю капіталістычную сыстэму».

Што можа зразумець чытач з гэтай фразы? У лепшым выпадку — нічога. Але ў найгоршым выпадку чытач можа зразумець фразу «заткнуць за пояс», як мэтафару, якая азначае, што капіталістычная сыстэма ўжо рухнула, што буржуазія Эўропы і Амэрыкі ўжо нішто і што ўсё гэта «цудоўнае зьнікненьне» капіталістычнай сыстэмы — справа рук адных рабочых СССР.

Па ўсім відаць, што аўтар знайшоўшы пояс, згубіў галаву.

Далей гэты-ж аўтар у тым-жа артыкуле піша: «буржуазія, яе палітыкі, вучоныя і эканамісты бачаць выхад з гэтага крызісу **ў непасрэдным разбурэньні прадукцыйных сіл.**

Што гэта азначае? Гэта азначае, што буржуазія сама зьнішчае сваю ўласную базу. Чаму-ж, пытаемся, буржуазія гэта робіць? Каб выйсьці з крызісу,—адказвае Белта. Адкуль бяруцца крызісы наогул і цяперашні крызіс у прыватнасьці?

Аўтар не задумаўся над гэтым пытаньнем і адным росчыркам пяра абвергнуў тэорыю Маркса, аб супярэчнасьцях капіталістычнай сыстэмы, аб абвастрэньні гэтых супярэчнасьцяў і іх выбуху на пэўнай стадыі. Аўтар адным росчыркам пяра абвергнуў тэорыю Маркса—Леніна—Сталіна, што клясы самавольна са сцэны не ўходзяць, замяніўшы яе трацкісцкай тэорыяй стагнацыі, аўтар адным росчыркам пяра абвергнуў тэзіс Сталіна і Камінтэрну, што буржуазія шукае выхаду з крызісу ў імпэрыялістычнай вайне, у інтэрвэнцыі супроць СССР

Калі-б аўтар ведаў, што ў марксыцкім акрэсьленьні прадукцыйныя сілы — гэта ёсьць прадметы працы, прылады працы і рабочая сіла, г. зн. рабочая кляса, якая зьяўляецца «з усіх прадукцыйных сіл самай рэвалюцыйнай», і што толькі рабочая кляса здольна зьнішчыць і зьвергнуць капіталістычную сыстэму, **якая на пэўнай стадыі ператвараецца ў акову для разьвіцця прадукцыйных сіл,** — калі-б аўтар усё гэта ведаў, дык ня пісаў-бы такой бязглуздзіцы, што буржуазія непасрэдна (сваімі ўласнымі рукамі хіба? — **А. Д. і А. І.**), разбурае (чаму разбурае, а ня зьнішчае? — **А. Д. і А. І.**) прадукцыйныя сілы.

У тым-жа артыкуле аўтар сваімі ўстаноўкамі даходзіць да нячуванай бязглуздзіцы.

Даючы агульную ацэнку становішча ў даваеннай Беларусі, аўтар піша: Беларусь у мінулым «гэта — нацыянальны ўціск, гэта — панаваньне царскага чыноўніка, польскага абшарніка, беларускага кулака і яўрэйскага банкіра».

З якіх гэта часоў клясавая прыналежнасьць вызначаецца нацыянальным паходжаньнем? Пад гэтай клясыфікацыяй падпішацца любы шавініст, які імкнецца пасеяць нацыянальную варожасьць. Хіба-ж сярод польскага, яўрэйскага, беларускага ды насельніцтва іншых нацый ня было рабочых і працоўных сялян? Хіба-ж рабочая кляса, у якую ўваходзяць усе нацыянальнасьці, што насяляюць БССР, ня выпесьціла мужных барацьбітоў за пралетарскую рэвалюцыю?

Фармулёўка ў артыкуле Белта ёсьць грубейшае скажэньне элемэнтарнейшых палітычных паняцьцяў.

Возьмем другі артыкул — **«Партыя, Ленін і Кастрычнік»** (аўтар **С—ва**). У гэтым артыкуле напісана: «Дзякуючы сваёй геніяльнай праніклівасьці, Ленін вучэньне Маркса здолеў разьвіць і дапоўніць «тэорыяй і тактыкай пралетарскай рэвалюцыі наогул, тэорыяй і тактыкай дыктатуры пралетарыяту, у прыватнасьці» (Сталін), здолеў правільна прыстасаваць да расійскай рэчаіснасьці і ажыцьцявіць яго для таго, каб скарыстаць пралетарскую рэвалюцыю ў адной краіне, як базу для сусьветнай пралетарскай рэвалюцыі».

На-першае, у Сталіна сказана: ...**тэорыя і тактыка дыктатуры пралетарыяту, у асаблівасьці,** а не ў прыватнасьці. Паміж асаблівасьцю і прыватнасьцю — вялікая розьніца. Сказаць, што дыктатура пралетарыяту ёсьць толькі прыватнасьць у ленінізме можа толькі вораг ленінізму.

Па-другое, няправільна, што Ленін дапоўніў марксызм тэорыяй аб дыктатуры пралетарыяту. Аб тым, што паміж капіталізмам і камунізмам ляжыць паласа дыктатуры пралетарыяту было напісана яшчэ Марксам і Энгельсам. Ленін разьвіў і дапоўніў гэту тэорыю. Цытата, якую прывёў аўтар, у вуснах т. Сталіна гучыць зусім інакш. У Сталіна сказана: **«Ленінізм ёсьць тэорыя і практыка пралетарскай рэвалюцыі наогул, тэорыя і тактыка дыктатуры пралетарыяту ў асаблівасьці».** А С—ва ўзяла словы т. Сталіна ў родным склоне, дадала да іх сваю блытаную мысьль і сказіла Сталіна.

Па-трэцяе, што азначае прыстасаваць марксызм да расійскай рэчаіснасьці, выкарыстаць пралетарскую рэвалюцыю? Адкуль гэта тэрміналёгія?

У тым-жа артыкуле С—вой напісана: «У першы-ж дзень пасьля свайго звароту з-за мяжы, у сакавіку 1917 г. Уладзімер Ільліч кідае лёзунг: «Далоў разбойніцкую капіталістычную вайну».

Сапраўды, у красавіку 1917 г. Ленін кінуў лёзунг: «далоў імпэрыялістычную вайну». Але некампэтэнтны чытач можа зразумець гэта такім чынам, што Ленін толькі ў 1917 г. упяршыню высунуў гэты лёзунг. Няўжо аўтар артыкулу ня змог разьвіць гэту мысьль, напомніўшы чытачу, што яшчэ далёка да 1917 г. Ленін ня раз ставіў пытаньне аб ператварэньні імпэрыялістычнай вайны ў грамадзянскую. У 1917 г. гэты лёзунг толькі знайшоў практычнае ажыцьцяўленьне.

Далей С—ва піша: «Надыходзе Кастрычнік... Пачалася адкрытая сялянская вайна супроць памешчыкаў: захоплівалася зямля, праганяліся памешчыкі і г. д.». Гэта ня зусім так, бо на самой справе дэкрэт аб нацыяналізацыі зямлі праводзіўся ў барацьбе з кулацтвам. Значыцца, у Кастрычніку і ў першы час пасьля Кастрычніка сялянства ня выступала суцэльнай масай. Гэта была вайна беднейшага сялянства супроць памешчыкаў і кулакоў. Тав. Сталін у сваім адказе Ян—скому з гэтага повіду гаворыць, што без стратэгічнага лёзунгу саюзу пралетарыяту з беднейшым сялянствам мы-б не перамаглі ў кастрычніку 1917 году.

Грубейшай палітычнай памылкай трацкісцкага парадку зьяўляецца тое, што ў артыкуле ігнаруецца ленінскае вучэньне аб перарастаньні буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў сацыялістычную. Таму не выпадкова, што аўтар артыкулу прадстаўляе Кастрычніцкую рэвалюцыю, як сялянскую вайну, ігнаруе ролю пралетарыяту, як гегемона рэвалюцыі.

Няма магчымасьці больш падрабязна спыняцца на цэлым радзе іншых памылковых палажэньняў артыкулу.

Пасьля XII пленуму ВККІ Белта ў адным з сваіх бюлетэняў зьмясьціла рэдакцыйны артыкул **«Новы тур войн і рэвалюцый».** Амаль у кожным абзацы гэтага артыкулу ёсьць невыразныя фармулёўкі і блытаныя мысьлі.

У гэтым артыкуле зусім правільна сьпісаны з тэзісаў т. Куусінэна агульныя задачы Камінтэрну: «1. Барацьба супроць наступленьня капіталу, 2. Барацьба супроць фашызму і рэакцыі, 3. Барацьба супроць надыходзячай імпэрыялістычнай вайны і інтэрвэнцыі супроць Савецкага Саюзу. **Але ў гэтым артыкуле зусім абыйдзена такое пытаньне, як барацьба з сацыял-фашызмам.** XII пленум ВККІ адзначыў, што сусьветны рабочы рух няўхільна ідзе да паласы новых рэвалюцый. **Таму асноўнай і бліжэйшай задачай кампартыі зьяўляецца заваяваньне большасьці рабочай клясы.** Як магчыма гэта заваяваньне? Яно магчыма **шляхам ліквідацыі ўплыву сацыял-дэмакратычных партый і рэфармісцкай прафбюракратыі на найшырэйшыя рабочыя масы.** «Найбольш небясьпечнай сацыяльнай апорай ворагаў рэвалюцыі ў пэрыяд надыходзячай рэвалюцыйнай развязкі зьяўляюцца згодніцкія партыі» **(Сталін).**

У тым-жа артыкуле сказана: «Пралетарыят яшчэ абараняецца і толькі ў некаторых краінах ён пераходзіць да наступленьня. Гэта, вядома, не азначае, што за мінуўшыя паўтары гады рэвалюцыйны рух ня мае посьпехаў. Наадварот, посьпехі вельмі вялікія».

Такая характарыстыка рэвалюцыйнага руху пралетарыяту не адпавядае фармулёўцы пленуму, а таму няправільная.

Паслухаем другога аўтара, больш аўтарытэтнага, чым з Белта.

Тав. Кнорын: «Гэты рух мас ня ўсюды сьвядомы. Ён розны па сваім узроўні, размаху і сіле. **Але ён паўсюдны, сусьветны, як ніколі яшчэ ў чалавечай гісторыі»** (падкрэсьлена намі — **А. Д. і А. І.**).

І далей: «Гістарычны ход разьвіцця падводзіць масы да сьвядомасьці **неабходнасьці, няўхільнасьці і неадкладнасьці барацьбы супроць вайны буржуазіі і яе дзяржавы, за рэвалюцыю, дыктатуру пралетарыяту, сацыялізм».**

А вы, таварышы аўтары з Белта, гаворыце аб нарастаючай рэвалюцыйнай хвалі, аб надыходзячых вялікіх гістарычных паваротах, немачнай мовай дзелавода, мовай напалоханага абывацеля: «абараняемся».

Ня лепш стаіць справа і з унутранай інфармацыяй. Трэба проста сказаць, што артыкулы Белта, якія прызначаны для раённага друку, у большасьці сваёй носяць штампаваны, або агульны характар. З праглежаных намі 12 бюлетэняў прыходзіцца рабіць вывад, што кіраўніцтва больш ударылася ў канцылярскае захапленьне, чым у сапраўдную работу.

Вось невялікая характарыстыка матар'ялаў, зьмешчаных у 12 бюлетэнях Белта. Усяго зьмешчана артыкулаў 62, з іх: агульна-палітычных і міжнародных — 28, сельска-гаспадарчых — зябліва, уборка — 6, прамысловых — 5, фінансавых — 3, апратэхнічных — 5, жывёлагадоўчых — 3, аб рабочым забесьпячэньні — 3, камсамольскіх —3, партыйных — 2, аб нацыянальна-культурным будаўніцтве — 1, аб збожжазагатоўках — 1, паказ аднаго калгасу, што ён выйграе па савецкі рынак — 1.

Цікава адзначыць, што **ў бюлетэнях зусім не адлюстрован матар'ял, які характарызуе станоўчы вопыт работы.** Ленінская сіла прыкладу выпала з бюлетэняў. Белта пазбавіла ўсякага артыкульнага матар'ялу з месц раённы друк. У бюлетэнях няма ні аднэй заметкі апэрацыйнага характару. Такія важнейшыя гаспадарча-палітычныя кампаніі, як адпраўка бульбы Ленінграду, збожжазагатоўкі, Белта ўмудрылася абыйсьці моўчкі. Нацыянальна-культурныя пытаньні амаль не атрымалі ніякага адбітку па старонках бюлетэняў. Зьмешчаны адзіны артыкул па культурных пытаньнях настолькі блытаны, што ні ў якім разе ня можа характарыза-

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2

КОЖНАЙ ФАБРЫЦЫ, КОЖНАМУ ЗАВОДУ— ВЫСОКУЮ ПРАЦОЎНУЮ ДЫСЦЫПЛІНУ

Аб масавай папулярызацыі дэкрэту ЦВК і СНК СССР аб звальненьні за прагул бяз уважлівых прычын

Пастанова ЦК КП(б)Б

1. ЦК зварачае ўвагу ўсіх партыйных і прафэсыянальных арганізацый на выключнае гаспадарча-палітычнае значэньне дэкрэту ЦВК і СНК СССР «Аб звальненьні за прагул бяз уважлівых прычын». Гэты дэкрэт, даведзены і растлумачаны кожнаму рабочаму, павінен стаць важнейшым сродкам павышэньня працоўнай дысцыпліны, павышэньня тэмпаў выкананьня прамфінпляну.

2. У растлумачальнай рабоце ў сувязі з гэтым дэкрэтам асаблівы ўпор неабходна рабіць на растлумачэньне таго, што дэкрэт ЦВК і СНК СССР ахоўвае інтарэсы сацыялістычнай прамысловасьці, ахоўвае інтарэсы рабочай клясы ў цэлым ад дэзарганізуючых, наносячых шкоду пралетарскай дзяржаве і рабочай клясе паасобных груп рабочых. Шырокай растлумачальнай работай перакапаць тую частку прагульшчыкаў, якая не ўсьведамляе ўсёй шкоды сваіх прагулаў, выкрыць другую частку, як заўзятых гультаёў, п'яніц, рвачоў, а некаторых іх як спэкулянтаў, клясава-чужых элемэнтаў, якія пралезьлі на прадпрыемствы, умацаваць сацспаборніцтва і ўдарніцтва шырокіх рабочых мас — такава задача растлумачальнай кампаніі ў сувязі з дэкрэтам ЦВК і СНК СССР.

ЦК папярэджвае заводзкія арганізацыі ад механічнага ўжываньня дэкрэту (звальненьне без папярэдняга растлумачэньня дэкрэту), але адначасова падкрэсьлівае неабходнасьць цьвёрдых і хуткіх мер супроць злосных прагульшчыкаў.

3. У мэтах давядзеньня дэкрэту ЦВК і СНК да кожнага рабочага ЦК прапануе:

а) у бліжэйшыя 5 дзён правесьці па цэхах і брыгадах спэцыяльныя сходы для абмеркаваньня і растлумачэньня гэтага дэкрэту;

б) правесьці паасобныя сходы прагульшчыкаў;

в) надрукаваць дэкрэт ва ўсім цэнтральным, раённым і заводзкім друку і адначасова вывесьці яго ў кожным цэху, для чаго прапанаваць НКПрацы і ЦСПСБ у 2-дзенны тэрмін надрукаваць у 25 тыс. экз. гэты дэкрэт і разаслаць па прадпрыемствах. Агітмасаддзелу прасачыць за выкананьнем гэтай пастановы.

Агітмасаддзелу ў 5-дзенны тэрмін выпусьціць спэцыяльны блёкнот агітатара.

Сакратар ЦК КП(б)Б **ШАРАНГОВІЧ.**

На пастанову ўраду адказваюць канкрэтнымі самаабавязацельствамі

Рабочыя калектывы буйнейшых прадпрыемстваў Барысаўшчыны—**Бярэзінскага камбінату, камбінату «Камінтэрн», заводу імя Домбаля і інш.**, горача вітаюць пастанову ўраду аб рашучай барацьбе з дэзарганізатарамі, падрыўшчыкамі сацыялістычнай вытворчасьці.

Рабочыя запалкавай фабрыкі **«Пралетарская перамога»** ў часе абмеркаваньня пастановы рэзка крытыкавалі мяккацеласьць сваіх адміністратараў, прыняўшых на работу прагульшчыкаў, якія ў напружаны час барацьбы прадпрыемства за ліквідацыю прарыву цэлымі дэкадамі не зьяўляліся на работу.

— **Ня месца на нашым прадпрыемстве і ў інтэрнатах прагульшчыкам і лятуном. Будзем упарта змагацца за сацыялістычныя адносіны да працы на вытворчасьці,**—так гаварылі рабочыя на мітынгах і сходах.

У адказ на пастанову ЦВК і СНК першая зьмена **каробачна-этыкіровачнага цэху** ўзяла абавязак перавыканаць прамфінплян 4-га году пяцігодкі і выклікала на спаборніцва брыгады другой зьмены **імя Горкага** і **імя 15-й гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі.**

— **Будзем весьці бязьлітасную барацьбу з прагульшчыкамі і лятунамі, дамагаючыся неадкладнай і поўнай ліквідацыі гэтага ганебнага зьявішча на нашым прадпрыемстве,** —заяўляюць рабочыя лесацэху і складу пілааматар'ялаў **камбінату «Камінтэрн».** Рабочыя патрабуюць ад свайго кіраўніцтва неадкладна выявіць лятуноў і пазбавіць іх права карыстаньня кватэрамі ў дамох камбінату.

Рабочыя **фанэрнага заводу** самаабавязаліся датэрмінова выканаць прамфінплян. **Яны замацоўваюцца за заводам да канца другой пяцігодкі, абвясьціўшы сябе ўдарнікамі імя пастановы ЦВК і СНК СССР «аб звальненьні за прагулы бяз уважлівых прычын».**

На фабрыцы імя Леніна звольнены з працы злосныя прагульшчыцы **Бракоўская** і **Лідзееўна,** з адняцьцем у іх прамтаварных і прадуктовых картачак.

Практычная рэалізацыя пастановы ўраду ўжо дае станоўчы рэзультат у справе ўмацаваньня працдысцыпліны на вытворчасьці. Амаль на ўсіх прадпрыемствах за апошнія дні прагулы спынены.

Я. Ів.

„У рабочай сям'і нельга цярпець прагульшчыкаў"

Пастанова ЦВК і СНК СССР **аб звальненьні за прагулы бяз уважлівых прычын** знайшла жывы водгук сярод пралетараў Віцебшчыны.

Рабочыя панчошнай фабрыкі **імя К. Цэткін** у адказ на пастанову абяцаюць ня мець ні аднаго прагулу бяз уважлівых прычын, замацавацца за вытворчасьцю да канца другой пяцігодкі, узяць на буксір прагульшчыкаў, растлумачыўшы ім усю шкоднасьць, якую наносяць прадпрыемству прагулы.

Рабочыя патрабавалі ад цэхавых і заводзкіх арганізацый сурова прытрымлівацца ўрадавай пастановы ў адносінах да прагульшчыкаў. Са свайго боку яны абяцаюць ня мець ні аднаго прагулу і спазьненьня на работу.

— Мы лічым, што ў рабочай сям'і нельга цярпець прагульшчыкаў, гультаёў і лятуноў, якія тармозяць выкананьне вытворчых пляноў і ажыцьцяўленьне задач пабудовы сацыялізму ў нашай краіне,—заяўляюць рабочыя швэйнай фабрыкі **«Прафінтэрн»** і абяцаюць зьнішчыць прагулы, вядучы бязьлітасную барацьбу з прагульшчыкамі.

Пяцітысячны рабочы калектыў швэйнай фабрыкі **«Сьцяг індустрыялізацыі»** цалкам ухваліў пастанову ўраду. «Прагульшчыкі, лятуны—дэзарганізатары працоўнага фронту, асноўныя вінаватыя ў невыкананьні прамфінпляну. Пастанова ўраду наносіць руйнуючы ўдар па прагульшчыках і лятунох. Мы абяцаем няўхільна праводзіць яе ў жыцьцё,—кажуць рабочыя фабрыкі.

Рабочыя **голкавай фабрыкі,** абгаварыўшы пастанову ЦВК і СНК, абяцаюць яшчэ больш узмацніць пралетарскую працдысцыпліну.

Арк. Зарубежны.

Навуковыя працаўнікі і ІТР НДІ прамысловасьці ў шарэнгах барацьбітоў за сьвядомую працдысцыпліну

Супрацоўнікі навукова-дасьледчага інстытуту прамысловасьці БССР, абгаворваючы пастанову ЦВК і СНК СССР—аб барацьбе з прагуламі—аднагалосна ўхвалілі гэту пастанову, якая накіравана на ўзмацненьне працдысцыпліны, на барацьбу за выкананьне народна-гаспадарчага пляну і павышэньне рабочага забесьпячэньня.

У інстытуце прамысловасьці да апошняга часу наглядалася шмат прагулаў і спазьненьняў, якія бязумоўна маюць уплыў на выкананьне прамфінпляну. За верасень, кастрычнік і лістапад месяцы было зроблена 48 прагулаў, не гаворачы ўжо аб спазьненьнях. Адміністрацыя і прафарганізацыя ніякіх захадаў супроць прагульшчыкаў ня ўжывалі, абмяжоўваючыся толькі тым, што ў загадзе было адзначана: **«Прагул за свой кошт».**

Таксама наглядаецца цякучасьць—лятунства супрацоўнікаў. За апошнія тры месяцы адышло з інстытуту **26** чалавек. Дысцыпліна на сёньняшні дзень не адпавядае задачам, якія пастаўлены партыяй і ўрадам перад навукова-дасьледчымі ўстановамі і, у прыватнасьці, перад НДІ прамысловасьці.

Агульны сход у сваёй пастанове адзначыў: «Рабочая кляса пад кіраўніцтвам кампартыі авалодала сацыялістычнымі мэтадамі працы, пасьпяхова завяршае пяцігодку ў чатыры гады, разам з гэтым разгортвае работу па сустрэчы другой пяцігодкі—пабудовы бяскласавага сацыялістычнага грамадзтва. Гэтыя задачы ня змогуць быць выкананы без напружанасьці, пралетарскай сьвядомай дысцыпліны».

Інстытут у адказ на пастанову ЦВК і СНК СССР і прывітаньне, прысланае ЦК КП(б)Б інстытуту, бярэ на сябе новыя абавязкі па хутчэйшым сканчэньні навуковых тэм і ўкараненьні іх у прамысловасьць, па разгортваньні сацспаборніцтва і ўдарніцтва ва ўсіх зьвеньнях нашай работы.

Сход патрабуе ад адміністрацыі і прафарганізацыі весьці рашучую барацьбу з прагульшчыкамі і парушыцелямі працоўнай дысцыпліны, выканаўшы пастанову ЦВК і СНК СССР.

А. Ш.

365 рабочых гадзін прагулаў за кастрычнік

Рабочыя Менскага вагоннага дэпо вітаюць пастанову ЦВК і СНК СССР аб звальненьні за прагулы бяз уважлівых прычын і лічаць яе поўнасьцю правільнай і своечасовай. У сваёй рэзалюцыі яны пішуць:

«Наша краіна, пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі і ленінскага ЦК на чале з тав. Сталіным, ліквідавала поўнасьцю беспрацоўе. Мы ня можам цярпець у нашых радох такіх п'яніц і прагульшчыкаў як **Шыманскі, Маскалік, Трыгубовіч Мікалай, Кароткі Ільля і Бачыла Янка,** якія ў рабочы час займаюцца п'янкай, якія ня ўлічваюць, што кожны прагул наносіць вялікую страту нашай вытворчасьці.

Гэтыя п'яніцы прагулялі ў кастрычніку 365 рабочых гадзін, у лістападзе 27. Яны прыйшлі на вытворчасьць толькі для таго, каб атрымаць прадуктовыя карткі».

Рабочыя вагоннага дэпо патрабавалі ад адміністрацыі і мясцкому няўхільна і жорстка праводзіць у жыцьцё пастанову ўраду. Яны мабілізаваліся на бязьлітасную барацьбу з парушальнікамі працоўнай дысцыпліны, рвачамі і п'яніцамі, на барацьбу за поўнае выкананьне і перавыкананьне пляну, за аздараўленьне вагоннага парку.

Кунда.

АГЛЯД ДРУКУ

Бальшавіцкі адказ...

„АКЦЯБР", МЕНСК

Справа ішла аб тым, каб арганізаваць адказ на ліст ленінградзкіх пралетараў. Не словамі, а справай. Гэту задачу і паставіла перад сабой цэнтральная яўрэйская газэта БССР **«АКЦЯБР».**

Адказвалі яўрэйскія і інтэрнацыянальныя калгасы Беларусі. Па ініцыятыве «Акцябра» калгасьнікі с.-г. арцелі «Сацыялістышэр вэг» пастанавілі паслаць ленінградзкім рабочым эшалён з сельска-гаспадарчымі прадуктамі. Яны-ж і ўнесьлі свой першы ўклад —50 тон гародніны.

Пачын калгасьнікаў «Сацыялістышэр вэг» шырока папулярызуецца газэтай. «Акцябр», ня трацячы ні аднаго дня, разгортвае масавую растлумачальную работу ў калгасах. У раёнах праводзяцца сходы калгасьнікаў. Усюды прапанова с.-г. арцелі «Сацыялістышэр вэг» сустракае самае гарачае падтрыманьне.

Так нарадзілася ідэя: яўрэйскія і інтэрнацыянальныя калгасы БССР пасылаюць эшалён з с.-г. прадуктамі іжорскім рабочым (Ленінград)—будаўнікам першага савецкага блюмінгу!

Прыклад калгасу «Сацыялістышэр вэг» хутка пашыраўся. У газэце зьяўляюцца шматлікія паведамленьні аб тым, што ўсё новыя і новыя калгасы прыступаюць да арганізацыі эшалёну. За калгасам «Сацыялістышэр вэг» пасьледвалі с.-г. арцелі: «Чырвоная армія», «Інтэрнацыянал», «Ленінец» і г. д. Калгасьнікі з с.-г. арцелі «Чырвоная армія», напрыклад, пісалі, што яны

«...з вялікім захапленьнем ухвалілі заклік калгасу «Сацыялістышэр вэг» да арганізацыі падарунку ленінградзкім рабочым.

Няхай наш падарунак будзе адзнакай інтэрнацыянальнай салідарнасьці ўсіх працоўных, адзнакай таго, што калгасьнікі, пад кіраўніцтвам партыі ідуць нага ў нагу з рабочай клясай»!..

Заслуга газэты ня толькі ў тым, што яна здолела ўзьняць сапраўдны масавы рух вакол арганізацыі падарунку ленінградзкім пралетарам. Гэта работа цесна злучаецца з барацьбой за сваечасовае выкананьне дзяржаўных загатоўчых пляноў. Калгасьнікі перадавых с.-г. арцеляй рапартуюць праз «Акцябр» ня толькі аб тым, што яны далучаюцца да заклiку «Сацыялістышэр вэг», але таксама і аб сканчэньні загатовак. Калгас «1 мэй», напрыклад, пісаў, што

«...мы перавыканалі плян здачы гародніны дзяржаве і ў адказ на выклік калгасу «Сацыялістышэр вэг» пасылаем два вагоны капусты ў падарунак ленінградзкім рабочым».

Амаль штодзенна на старонках «Акцябра» зьмяшчаюцца рознастайныя матар'ялы аб ходзе арганізацыі эшалёну. Перадавіцы, у якіх на простай і зразумелай мове растлумачваецца калгасным масам палітычнае значэньне арганізацыі эшалёну Ленінграду. Апэрацыйныя тэлеграмы з месц. Адозвы і лісты саміх калгасаў.

«Яўрэйскія і інтэрнацыянальныя калгасы,—заклікае ўвесь час «Акцябр»,—прымеце меры, каб вашы падарункі своечасова прыбылі да іжорскіх рабочых! Растлумачце кожнаму калгасьніку вялікае палітычнае значэньне падарунку ленінградзкім рабочым, якія першымі ўзьнялі сьцяг Кастрычніка. Спаткайце кастрычніцкае сьвята вагонамі прадуктаў для ленінградзкіх рабочых»!

13 лістапада «Акцябр» падагуліў першыя вынікі арганізацыі эшалёну. Дамо слова самім іжорскім рабочым. Яны ў адкрытым лісьце, надрукаваным на старонках «Акцябра» вынесьлі калгасьнікам і самой газэце гарачую пралетарскую падзяку:

«Партийный комитет, завком и редакция газеты «Ижорец» от имени ударников Ижорского завода передают большевистскую благодарность еврейским и интернациональным колхозам Белоруссии и редакции газеты «Октябрь»!

Ваша помощь в улучшении снабжения строителей советских блюмингов (организация красного эшелона с картофелем, маслом и мясом) есть выполнение одного из основных вопросов, поставленных сентябрьским пленумом ЦК партии.

Мы приветствуем вашу инициативу по отгрузке продуктов. Ударники Ижорского завода уверены, что колхозники еврейских и интернациональных колхозов Белоруссии не ослабят своего внимания к дальнейшей организации эшелонов с картофелем, маслом и мясом.

Мы со своей стороны обязуемся увеличить выпуск товаров широкого потребления на советско-колхозный рынок.

Еще раз передаем большевистский привет колхозникам еврейских и интернациональных колхозов Белоруссии. Будем единым фронтом выполнять боевые указания сентябрьского пленума ЦК партии.

Пусть крепнет связь между еврейскими и интернациональными колхозами Белоруссии и гигантом тяжелого машиностроения—Ижорским заводом».

«Акцябр» зьмяшчае фота-здымкі лепшых ударнікаў Іжорскага заводу і ўдарнікаў яўрэйскіх і інтэрнацыянальных калгасаў Беларусі. Сярод іх Б. Тэйф—85-гадовая калгасьніца, прэміяваная ўдарніца, актыўны арганізатар падарунку іжорскім рабочым. Калгасьнікі праз газэту «Акцябр» адказваюць іжорцам на іх падзяку абяцаньнем не аслабляць сваёй работы. Калгасьнікі с.-г. арцеляй «Ленінец» і імя Перэца знаёмяць іжорцаў з работай сваіх калгасаў, са сваімі посьпехамі і дасягненьнямі.

Работа рэдакцыі «Акцябра»—прыклад таго, як трэба змагацца за ўзмацненьне інтэрнацыянальнай салідарнасьці, за ленінскую нацыянальную палітыку.

ЦЫГАНКОЎ ЧХАЕ

Калгас **«На варце»** адзін з буйнейшых **у Крычаўскім раёне. Але-ж** такіх злачынстваў, якія творацца ў гэтым калгасе, мабыць цяжка знайсьці.

Сыгналы газэт **«Зьвязда» і «Рабочий»** аб небясьпечным становішчы ў калгасе «На варце» раённымі ўстановамі не пачуты. Злачынца — старшыня калгасу **Цыганкоў** — па-ранейшаму разваливае калгас. Вось дадатак да ранейшых злачынстваў Цыганкова.

Ён прадаў на 80 руб. цыбулі і грошы прысвоіў. Кажухі, вызначаныя для калгасьнікаў ён забірае сабе, хаця яму яны і не патрэбны.

Атрымаўшы для калгасу аптэчку, якая каштавала шмат грошай, Цыганкоў гэту аптэчку забірае сабе да хаты, выкідае мэдыкамэнты вон, а скрынку аддае дзецям на цацкі.

Самадур пасяліўся ў хату, дзе раней была малочная. Пры ўсяленьні ён выкінуў з хаты кацёл. Кацёл палажмаўся. Грошы, затрачаныя на закупку катла, загінулі марна.

Некаторыя калгасьнікі, адчуваючы патрэбу ў хлебе, зьвярнуліся да Цыганкова з просьбай выдаць натуральны аванс. На гэта Цыганкоў з грубай лаянкай выганяе прасіцеляў з хаты. Пацярпеўшыя — Лявонаў Максім і інш.

Сабе-ж Цыганкоў бярэ жыта колькі захоча. За калгасны хлеб ён купіў для сябе самавар.

Калі да Цыганкова прышоў калгасьнік Смалякоў Янка прасіць, каб калгас абмяняў яму карову, то старшыня сказаў: «Дасі хабар — абмяняю». Янка прынёс паўлітра гарэлкі, кавалак сала. Цыганкоў усё гэта прыняў, а каровы не абмяняў. Падмануў.

Каровы з калгаснага стада выдаюцца каму захоча даць Цыганкоў. Раздана такім мэтадам 11 кароў. Іх атрымалі гультаі і падкулачнікі — сябры Цыганкова.

Затое калгасьніца-беднячка **Вайлукова Мар'я** ніяк ня можа атрымаць каровы. Яна некалькі разоў хадзіла ў райкалгассаюз. Райкалгассаюз некалькі разоў пісаў калгасу «На варце» выдаць Вайлуковай карову. На ўсе гэтыя адносіны Цыганкоў чхае.

Усё гэта творыцца на вачох парт'ячэйкі і сельсавету. Яны моўчкі патураюць Цыганкову.

Цыганкоў аўтарытэтам сярод калгасьнікаў не карыстаецца і калгасьнікі ня могуць дачакацца таго дня, калі Цыганкоў сядзе на лаву падсудных.

Кернікаў.

АД РЭДАКЦЫІ: «Зьвязда» ў апошні раз патрабуе ад крычаўскай райКК-РСІ безадкладна прыняць захады да аздараўленьня калгасу «На варце».

Быццам-бы Штэйнцайг ня дырэктар...

(Ліст з фабзавучу)

За апошні час работа віцебскага фабзавучу швэйнікаў значна пагоршылася. Якасьць акадэмічнай і вытворчай працы зусім нездавальняючая.

Прычынай гэтага перш за ўсё зьяўляецца адсутнасьць дысцыпліны сярод вучняў. У часе працы, асабліва ў цэху польтаў, чуваць гутаркі, стукі, сьвісты і інш. Правілы ўнутранога распарадку ня выконваюцца. За апошні час павялічыліся прагулы і спазьненьні, якія, як ня дзіўна, заахвочваюцца цэхавым інструктарам.

Недысцыплінаванасьць вучняў тлумачыцца тым, што яны прадастаўлены самі сабе. Загадчыка цэху ніколі не пабачыш у цэху. Ён увесь час праседжвае ў габінэце дырэктара за доўгімі, нікому непатрэбнымі гутаркамі. Што робіцца ў цэху, як адносяцца вучні да працы — яго ня цікавіць.

Ня лепш адносіцца да тых беспарадкаў, што наглядаюцца ў цэхах, і дырэкцыя ФЗВ. Яе ня турбуе тое, што рад вучняў цэлымі тыднямі выкарыстоўваецца на развозку абедаў, зрываючы заняткі; ёй няма справы да таго, што кваліфікаваны спэцыяліст Камышаў, які скончыў мэтадычныя швэйныя курсы ў Ленінградзе, скарыстоўваецца не па прызначэньні, а то і зусім не скарыстоўваецца. Дырэкцыя не клапоціцца аб тым, каб вучні ФЗВ атрымалі належныя веды, каб у школе быў ліквідаван «карэнны недахоп».

Праграмы выконваюцца так, што пры сканчэньні школы па матэматыцы, напрыклад, вучні атрымліваюць веды за сямігодку, па прыродазнаўству — за шасьцігодку і г. д.

Усё гэта чамусьці не датычыць дырэктара ФЗВ тав. **Штэйнцайга.** Быццам-бы ён ня дырэктар, а прыватная асоба. І ня толькі яго. Сакратара партыйнай ячэйкі і т. **Шыфрына** — сакратара партколектыву нашай вытворчай базы — фабрыкі «Сьцяг індустрыялізацыі» — гэта таксама не датычыць.

А нехта-ж павінен адказваць за становішча школы, нехта павінен ім зацікавіцца. Вучні чакаюць дапамогі.

Вучнёўская брыгада.

вацъ сапраўднае становішча работы на фронце нацыянальна-культурнага будаўніцтва.

Артыкулы ў бюлетэнях, як правіла, за невялікім выключэньнем, напісаны самімі работнікамі Белта. Таму зусім ня дзіўна, што **бюлетэнь хутчэй выглядае зборнікам парадных артыкулаў, чым зборнікам апэрацыйных матар'ялаў.**

Вялікай палітычнай памылкай зьяўляецца тое, **што Белта замкнулася ў рамкі раённага маштабу. За ўвесь час свайго існаваньня Белта не дало ні аднаго артыкулу, які датычыць жыцьця і работы пралетарыяту і працоўнага сялянства брацкіх рэспублік Савецкага Саюзу.** Гэты матар'ял асабліва неабходны для раённага друку.

Зараз кожны разумее, што ўзровень нашага чытача значна вырас. І мы абавязаны задаволіць яго законныя запатрабаваньні. Абавязаны даць яму хаця-б элемэнтарную суму ведаў з жыцьця Савецкага Саюзу і з важнейшых падзей на сусьветнай арэне. **Забываньне гэтага ёсьць недапушчальная памылка з боку Белта.**

Не гаворачы аб якасьці тэй інфармацыі, якая даецца ў вельмі невялікіх і якасна пізкіх дозах для цэнтральнага друку, мы асобна хочам спыніцца на якасьці артыкулаў па ўнутраныя тэмы, якія пасылаюцца Белта нізавому друку.

Самым абураючым фактам зьяўляецца тое, што гэтыя артыкулы ў большасьці выпадкаў няправільна арыентуюць раённыя газэты. Замест апэрацыйных, жывых матар'ялаў **Белта сваімі артыкуламі ўвекавечвае штамп і аліліюйшчыну.**

За ўвесь час Белта паслала раённаму друку два артыкулы па пытаньнях аргпартмасавай работы. Якасьць гэтых артыкулаў вельмі нізкая. Яны цалкам перапісаны з розных газэт. **У іх няма канкрэтнага матар'ялу.** А там, дзе пытаньне датычыць фактаў мясцовай работы, рэдактары ўмудраюцца замест іх у артыкуле пакідаць пустое месца для таго, каб раённыя газэты самі давалі мясцовыя факты. Такога роду «падзел працы» паміж раённай газэтай і Белта **прыводзіць да таго, што кіраўнікі бюлетэню даюць агульны трафарэт,** а раённая газэта павінна толькі дапоўніць яго мясцовымі фактамі. Інакш кажучы, седзячы ў цэнтры, пішуць вывады, а раёны павінны падтасоўваць пад іх факты.

Вось як выглядаюць штампаваныя артыкулы Белта: У адным з нумароў бюлетэняў быў зьмешчан артыкул аб партдні пад загалоўкам **«Бальшавіцкаму партдню—бальшавіцкае праводзеньне».** У ім рэдактары з Белта ўмудрыліся абвінаваціць усе раённыя партыйныя арганізацыі ў тым, што яны не перабудавалі сваёй работы ў адпаведнасьці з рашэньнямі партыі, што недаацэньваюць ролі і палітычнага значэньня адзінага партдня. Ня прыводзячы ні аднаго факту, яны спадзяюцца, што раённыя газэты дапоўняць гэты артыкул мясцовымі фактамі.

Артыкул у рэдакцыі Белта выглядае так: «За апошні час па цэлым радзе партыйных калектываў і ячэек нашага раёну ёсьць недаацэнка ролі і палітычнага значэньня сходаў, мэтадаў правядзеньня адзінага партдня на ўсіх прадпрыемствах, калгасах і саўгасах (назавеце такія ячэйкі)».

Больш таго, Белта проста, ня ведаючы становішча ў раёне, **абвінавачвае ўсе ячэйкі ў тым, што яны не перабудаваліся ў адпаведнасьці з рашэньнямі ЦК КП(б)Б.** У гэтым-жа артыкуле пішацца: «Тав. Кагановіч у сваёй вядомай усім прамове і рашэньні аб'яднанага ліпнёўскага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б далі зусім выразныя ўказаньні аб перабудове партыйна-масавай работы, але **да гэтага часу большасьць ячэек** не дабілася карэннага пералому ў справе пастаноўкі на партсходах партыйна-палітычных пытаньняў. Часта партыйныя ячэйкі падмяняюць сваімі сходамі вытворчыя нарады і **беспартыйныя сходы рабочых** (прывядзеце прыклады з такой практыкі ячэек вашага раёну)».

Гэтыя мэтады работы Белта сьведчаць аб нячуваным вульгарызатарстве. Яны лепш **за ўсё характарызуюць якасны бок кіраўніцтва Белта.** Штамп, аліліюйшчына літаральна праяўляюцца амаль у кожным артыкуле.

Вось як Белта арыентуе газэты па пытаньнях падрыхтоўкі прапагандыстаў. Абвінаваціўшы невядома якія ячэйкі і арганізацыі ў недаацэнцы работы з прапагандыстамі, Белта спадзяецца, што такога роду прыклады ёсьць ва ўсіх раёнах. Таму піша: «Бывае так, што справу бальшавіцкага выхаваньня ячэйка даручае такім прапагандыстам, якіх мы ня ведаем (верым, верым, ды адкуль-жа вам ведаць Д. І.) і ў дадатак да гэтага ня цікавімся, як сьлед, іх работай (прывядзеце прыклады з вашага раёну)».

Вось, як выглядаюць партыйна-масавыя пытаньні са старонак бюлетэняў Белта.

Нават у такіх важнейшых гаспадарча-палітычных кампаніях, як зябліва, сіласаваньне і г. д., Белта не пазбавілася трафарэту. У артыкуле «На штурм прарыву па зяблівым ворыве» рэдактары бюлетэняў адразу-ж умудрыліся абвінаваціць усе раёны ў тым, што яны не змагаюцца за павышэньне ўраджайнасьці, за рэалізацыю пастаноў ЦК і СНК, і зноў такі, не называючы канкрэтных фактаў. «Ці маем мы такі круты пералом у нашым раёне, ці клапоцімся мы ўжо цяпер пра высокі ўраджай на 1933 год. **Факты гавораць пра адмоўнае. Усім** вядома, што зяблівае ворыва зьяўляецца магутным агратэхнічным мерапрыемствам для павышэньня ўраджайнасьці, што яно дае 20 проц. прыросту ўраджаю, што паляпшае якасьць веснавой сяўбы і паскарае тэмпы правядзеньня веснавой пасеўнай кампаніі». Чым-жа падмацоўваецца гэта абвінавачваньне? Нічым. Хіба-ж толькі тым, што так захацела левая нага рэдактара бюлетэню. Але факты — упартая рэч, іх у артыкуле не хапае. Таму рэдактар пакідае на сумленасьць раёну месца ў артыкуле для таго, каб праставіць факты. Для гэтага загадзя загатоўлен штамп. «Між тым, гэты агульны вагар павышэньня ўраджайнасьці ў нашым раёне недапушчальна ігнаруецца. На 1 лістапада ўзаралі пад зябліва ўсяго . . . , што складае . . . проц. пляну, а тым часам усе тэрміны даўно ўжо прайшлі (пакажэце апошні тэрмін сканчэньня зябліва па вашым раёне)». Гэты факт выразна гаворыць, што некаторыя сельсаветы, саўгасы і калгасы нашага раёну (назавеце тыя, якія асабліва адстаюць па зяблівым ворыве) не жадаюць зразумець сутнасьці новага этапу разьвіцьця нашай сельскай гаспадаркі».

Ну чым, як не злачынным галавацяпствам можна назваць такія факты. **Няўжо ў Беларусі няма ні аднаго сьветлага месца, дзе-б ня было барацьбы за ўраджай?** Чаму Белта не скарыстала ў якасьці прыкладу перадавыя раёны (Тураўскі і інш.), якія закончылі своечасова зябліва для таго, каб гэты вопыт распаўсюдзіць на ўсе раёны. Віднавочна, кіраўніцтва Белта ўпала ў канцылярскае захапленьне і замест сапраўднай барацьбы за павышэньне ўраджайнасьці занялося апартуністычнымі заклінаньнямі.

Гэта штампавальная сыстэма работы Белта даходзіць да анэкдоту. У адным з сваіх артыкулаў, прысьвечаным рабоце дэпутацкіх груп, рэдактары бюлетэню параілі даць станоўчыя вопыты работы барацьбы дэпутацкіх груп за паляпшэньне рабочага забесьпячэньня. Але-ж і зноў далей штампаў справа не пайшла. Замест паказу работы, яны прапанавалі раённым газэтам пасьля іхняга штампу назваць такія прадпрыемствы, дзе ёсьць паляпшэньне рабочага забесьпячэньня. У бюлетэні Белта гэта зрэдагавана так: «Шэраг фабрык і заводаў нашага раёну, дзякуючы актыўнай дапамозе дэпутацкіх груп маюць значныя посьпехі ў паляпшэньні цэху рабочага снабжэньня. Там харчаваньне рабочых і іх сем'яў паляпшаецца з кожным месяцам (назавеце такія прадпрыемствы)».

І так штампуюцца артыкулы кожны раз на любыя тэмы. Чытачу стане зусім зразумела, чаму некалькі аўтараў складаюць усе бюлетэні. Такую сыстэму работы правільней за ўсё можна было-б назваць **рэдакцыяй штампаў.** Няма патрэбы больш спыняцца на тых абураючых мэтадах, якія ўжывала Белта.

Нам здаецца, што гэта сума палітычных памылак і галавацяпскіх мэтадаў работы, якія дапушчаны кіраўніцтвам Белта самі гавораць за сябе.

Ва ўмовах Беларусі, як і ва ўсім Савецкім Саюзе, тэлеграфнае агенцтва адыгрывае выключна важную ролю. Сьвежая бальшавіцкая інфармацыя, пашырэньне лепшага вопыту, дапамога нізавому друку тэарытычнымі і практычнымі артыкуламі—вось што павінна складаць аснову работы Белта.

Павышаныя запатрабаваньні да тэлеграфнага агенцтва вымагаюць ад усёй нашай савецкай грамадзкасьці і, у першую чаргу, ад нашага друку аказаць яму ўсямерную дапамогу. Між іншым ёсьць выпадкі пагардлівых адносін да Белта з боку асобных газэтных работнікаў. З такімі зьявішчамі трэба бязьлітасна змагацца.

Бальшавіцкая крытыка і самакрытыка дапушчаных памылак, іх выпраўленьне, карэнная перабудова ў адпаведнасьці з пастановамі партыі — забясьпечаць высокую якасьць і бальшавіцкія тэмпы ў рабоце Белта.

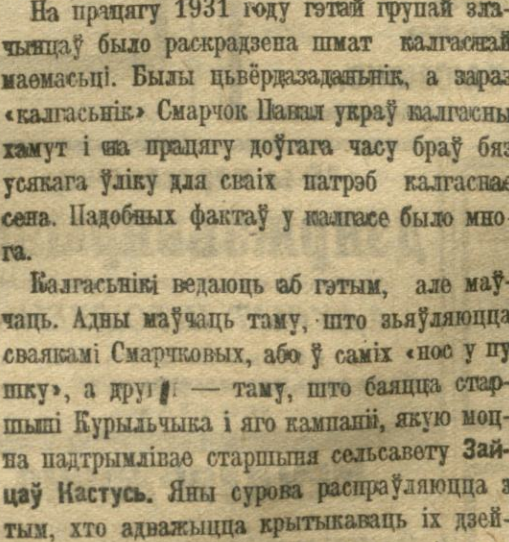

Гомельскі маргарынавы завод

Аб гэтым ведае бабруйская пракуратура

(Ліст селькора)

У калгасе «Палявы камунізму», Бабруйскага раёну, на чале са старшынёй калгасу Курыльчыкам Рыгорам згуртавалася група заможнікаў, якія бессаромна раскрадаюць калгасную маемасьць, паставіўшы перад сабой мэту выгнаць з калгасу беднату, развaліць гаспадарку.

На працягу 1931 году гэтай групай злачынцаў было раскрадзена шмат калгаснай маемасьці. Былы цьвёрдазаданьнік, а зараз «калгасьнік» Смарчок Павал украў калгасны хамут і на працягу доўгага часу браў бяз усякага ўліку для сваіх патрэб калгаснае сена. Падобных фактаў у калгасе было многа.

Калгасьнікі ведаюць аб гэтым, але маўчаць. Адны маўчаць таму, што зьяўляюцца сваякамі Смарчковых, або ў саміх «нос у пушку», а другія — таму, што баяцца старшыні Курыльчыка і яго кампаніі, якую моцна падтрымлівае старшыня сельсавету **Зайцаў Кастусь. Яны** сурова расправляюцца з тым, хто адважыцца крытыкаваць іх дзейнасьць, хто адважыцца выкрываць іх злачынствы.

Адзін з актывістаў-калгасьнікаў, былы бядняк Скавыш Лявон, не зважаючы на запалохваньні злачынцаў, выступаючы на калгасным сходзе, адкрыта ўказваў на канкрэтных носьбітаў зла. Яго выступленьне паклала пачатак цкаваньня і помсты з боку кіраўнікоў калгасу.

Аднойчы яны пры ўдзеле брыгадзіра райвыканкому **Папаповіча** бяз усякай падставы зрабілі вобыск у Скавыша Лявона, забраўшы ў яго 96 кгр. жыта і 100 кгр. ячменю і арыштавалі яго старога бацьку Скавыша Даніла толькі за тое, што ён бацька Лявона [illegible].

На гэтым [illegible] Скавышам Лявонам [illegible] ня спыняюцца. На адным з пасяджэньняў праўленьня, пры актыўным удзеле заможнікаў, выносіцца пастанова аб выключэньні Скавыша з калгасу, як быццам-бы за тое, што апошні... агітаваў супроць калектывізацыі.. Аднак, агульны сход калгасьнікаў гэту пастанову скасаваў. Тады зьняважаныя злодзеі ўжываюць эканамічныя меры ўзьдзеяньня. Праўленьне калгасу адмовілася выдаваць Скавышу Данілу збожжа — аванс за працадні.

У рэзультаце Скавыш Даніла апынуўся па-за калгасам.

Аб усіх гэтых абураючых фактах добра ведае **сельсавет,** ведаюць **райкалгассаюз і бабруйская пракуратура,** у якіх накапілася нямала скаргаў ад калгасьнікаў. Але яны на ўсё гэта глядзяць скрозь пальцы і, такім чынам, патураюць злачынцам.

У апошні час у актыўнае раскрадваньне калгаснай маемасьці ўключыўся і сам старшыня калгасу. У ноч з 20 на 21 кастрычніка Курыльчык забраў у брыгадзіра ключы ад сьвірна, прызначыў на гэту ноч вартаўніком свайго блізкага сваяка Курыльчыка Мітрафана і... за гэту ноч зьнікла са сьвірна каля 20 пудоў калгаснага збожжа.

Заможнікі-злодзеі ўзмацнілі работу па разбурэньні калгасу. Іх акрыляе бязьдзейнасьць і прытупленьне клясавай пільнасьці ў бабруйскага райкалгассаюзу і пракуратуры.

Селькор **СУРОВЫ.**

ПОЛЬСКІЯ ФАШЫСТЫ РАСПРАЎЛЯЮЦЦА З ПАЛІТЗЬНЯВОЛЕНЫМІ

(Ліст ад палітзьняволеных у турмах Грудзёндзы)

Барацьба палітзьняволеных у турмах белапанскай Польшчы супроць узмацненьня белага турэмнага рэжыму, супроць фашысцкага тэрору, за палітычныя правы не паслабляецца і на хвіліну не спыняецца. Наадварот, яна ўсё больш абвастраецца. Асабліва шалее фашысцкі тэрор у турмах Памор'я, куды ўвесь час перакідаюцца палітзьняволеныя з акупаванай Зах. Беларусі і Зах. Украіны. Адной з такіх турмаў зьяўляецца турма ў Грудзёндзы.

Начальнікам гэтай турмы зьяўляецца б. інспэктар турмы Павяк у Варшаве— Кухарскі, (вучань Янкоўскага, начальніка турмы Павяк), адзін з творцаў новага турэмнага рэгламэнту.

У канцы мінулага месяца гэты начальнік турмы нат Кухарскі патрабаваў, каб палітзьняволеныя ў часе вячэрняй праверкі станавіліся ў рады і аддавалі яму рапарт. У часе прагулкі палітзьняволеныя пры зьяўленьні турэмнага начальства на каманду «бачнасьць» (сьмірна) павінны спыніцца і зьняць шапкі.

Апрача таго, ён патрабаваў, каб палітзьняволеныя на загад турэмнага начальства чысьцілі калідоры, ўборныя, мылі і чысьцілі выхадныя калідоры турмы, насілі вёдры і г. д.

Палітзьняволеныя адкінулі гэтыя патрабаваньні турэмнай адміністрацыі.

За гэта з боку турэмнай адміністрацыі на іх пасыпаўся рад рэпрэсій. Перш за ўсё за адмаўленьне чысьціць калідоры і ўборныя, яны былі пазбаўлены на працягу 4 х дзён — 22 па 26 кастрычніка — турэмнай ежы. Адначасова палітзьняволеным забаранілі купляць прадукты з волі на ўласныя сродкі, не дапусьцілі прысланыя па пошце пасылкі з харчамі, з прычыны чаго прадукты ў пасылках сапсаваліся. Забаронена перадача харчоў ад блізкіх, або сваякоў, якія жывуць у Грудзёндзы.

Апрача гэтых рэпрэсій палітзьняволеных, якія адмовіліся выконваць загад турэмнай адміністрацыі—чысьціць калідоры і ўборныя, былі кінуты ў цёмныя карцэры. Карцэры Грудзёндзы знаходзяцца ў падвальлі, без вокнаў. Паветра—вільготнае, падлога цэмэнтавая, няма пасьцельнага прыладдзя. Палітзьняволеным забаронена сядзець або ляжаць на ложках. За апошнія часы хворых кідаюць у карцэры турэмныя каты на тэрміны да 12-14 дзён.

24 кастрычніка турэмная адміністрацыя адабрала ад палітзьняволеных усе кніжкі, сшыткі і асабістыя прыналежнасьці. Палітзьняволеным забаронена атрымоўваць лісты ад сваякоў, а таксама пісаць і пасылаць лісты на волю.

Гэтымі рэпрэсіямі турэмныя каты думаюць прымусіць палітзьняволеных адмовіцца ад сваіх заваёў. Аднак, дарэмна. Палітзьняволеныя энэргічна змагаюцца супроць наступленьня фашысцкай дыктатуры на іх правы. Яны байкатуюць усе загады адміністрацыі і з 12 па 10 [illegible] у турму.

Начальнік-жа кат пагражае ім новымі карамі, а таксама пераводам у катаржныя крымінальныя і рассадзіць сярод крымінальных.

У якіх жудасных умовах знаходзяцца палітзьняволеныя ў гэтай турме, сьведчыць хоць-бы рад выпадкаў самагубства палітзьняволеных. Так, у верасьні г. г. у шпіталі гэтай турмы пакончыў самагубствам палітзьняволены Хаадар Вайфон, пераведзены сюды з Любліна. Праз два тыдні пасьля сьмерці Вайфона ў гэтай-жа турме пакончыў самагубствам другі палітзьняволены—Пётр Патроўскі.

Сьмерць тав. Вайфона палітзьняволеныя Грудзёндзы ўшанавалі баявой дэманстрацыяй у часе прагулкі.

Такім жудасным тэрорам, нечалавечым катаваньнем на карцэрох фашысцкія каты імкнуцца стэрарызаваць палітзьняволеных, зламаць іх фізічна і маральна, каб потым дабіць іх канчаткова. З другога боку, гэты тэрор сьведчыць аб тым, як баіцца фашызм рэвалюцыйнага руху мас, ініцыятыва, якую праяўляюць палітзьняволеныя, з'яўляецца [illegible].

Але дарэмна. Ніякім тэрорам фашызму не зламаць баявога духу сваіх палонных.

Масавыя арышты на Зах. Украіне

ВАРШАВА, 22. Польская буржуазная прэса паведамляе аб новых масавых вобысках і арыштах на Заходняй Украіне. У Львове ў друкарні «Час» паліцыя зрабіла вобыск. Зьнойдзена вялікая колькасьць нелегальнай украінскай літаратуры з заклікам да паўстаньня супроць акупантаў. Арыштаваны шмат украінцаў.

Масавыя вобыскі і арышты адбыліся таксама ў Самборскім і Стара-Самборскім паветах, у вёсках: Максімавічы, Горныя Лукі, Шляхецкая Лука, Татары. Сярод арыштаваных ёсьць студэнт з факультэту права, аднаго з універсытэтаў Францыі — Сьцяпан Галойда і супрацоўнік універсытэту Трубіцкі.

Зараз вобыскі ў памяшканьні арыштаваных праводзяцца ў сувязі з падрыхтоўкай новага працэсу.

Арышты адбыліся ў Тарнапольскім і Сокальскім паветах сярод украінскай вясковай беднаты. Арыштавана больш 20 чал.

Аднак, як гаворыць на суровы тэрор, на Карышскай гміне, сяляне перарэзалі усе тэлеграфныя і тэлефонныя правады. Сяляне ўцякаюць у лясы і адтуль вядуць барацьбу з паліцэйскімі атрадамі.

На тэрыторыі аднэй Карынскай гміны праведзены пагалоўныя вобыскі. Паводле паліцэйскіх даных арыштавана 60 чал.

Ваенна-фашысцкая дыктатура Югаславіі напярэдадні банкруцтва

Ваенна-фашысцкая дыктатура Югаславіі хуткімі крокамі наближаецца да поўнага банкруцтва. Югаславія стала арэнай жорсткіх баёў паміж войскамі фашысцкай дыктатуры і масамі прыгнечаных працоўных сялян. Новы ўрад за $3\frac{1}{2}$ месяцы свайго існаваньня аказаўся бясьсільным зьмягчыць унутраныя і замежныя супярэчнасьці, пагражаючыя існаваньню цяперашняга дзяржаўнага ладу Югаславіі.

Крызіс у Югаславіі лютуе ва ўсю. Дрэваапрацоўчая прамысловасьць працуе толькі з 40 проц. сваёй вытворчай магутнасьці, буйнейшыя прадпрыемствы мэталюргічнай прамысловасьці поўнасьцю спынілі сваю вытворчасьць. Колькасьць банкрутаў павялічылася ў параўнаньні з 1931 г. на 100 проц., колькасьць беспрацоўных вырасла ў параўнаньні з 1930 г. на 120 проц. За першыя 6 месяцаў бягучага году вываз скараціўся на 36,2 проц. у параўнаньні з тым-жа пэрыядам мінулага году, увоз-жа паменшыўся за той-жа час на 44,7 проц.

Дэфіцыт дзяржаўнага бюджэту за бягучы год дасягнуў сумы ў 3 мірд. дынараў, г. зн. амаль 30 проц. усіх дзяржаўных даходаў.

На фоне жудаснага крызісу абвастраюцца і клясавыя супярэчнасьці паміж фінансавым капіталам—з аднаго боку, і рабочымі, дробнымі сялянамі і ўсімі працоўнымі пластамі насельніцтва— з другога. Аднача-сова з гэтым абвастраюцца таксама супярэчнасьці паміж вяліка-сэрбскай і харвацкай буржуазіяй.

Становішча рабочай клясы Югаславіі з кожным днём пагаршаецца.

У Харватыі, Далмацыі, Босніі і Герцагавіне, якія знаходзяцца пад сацыяльным і нацыянальным уціскам, усё больш бурна расьце рэвалюцыйны ўздым працоўных мас.

Югаслаўскі ўрад ва многіх вобласьцях Харватыі абвясьціў стан аблогі, сотнямі кідаючы ў турмы сялян, якія адмаўляюцца ад плацяжу падаткаў у кабальных процантах.

Правадыры фашысцкай «харвацкай апазыцыі» стараюцца накіраваць гэты шырокі рух паздавальненьня па шляху забойства асобных прадстаўнікоў белградзкага рэжыму. Яны арганізуюць партызанскія атрады, так званыя «ўсташы», якія ў горных раёнах Харватыі, Ліка-Кірбава і ў прыморскіх раёнах Далмацыі робяць напады на югаслаўскія войскі, узрываюць масты і чыгуначныя лініі.

Раён Госпіч абернут югаслаўскімі ўладамі ў літаральным сэнсе слова ў вайсковы лягер. У паўднёва-заходнюю Харватыю адпраўлена цэлая дывізія для вайскова-апэрацыйных дзеяньняў супроць паўстанцкага руху сялян. Колькасьць арыштаваных у адным толькі раёне Госпічы дасягнула больш тысячы чалавек.

З разьвіцьцём падзей масы харвацкіх, славенскіх і македонскіх сялян усё больш пачынаюць разумець ролю нацыяліістычнай фашысцкай буржуазіі, як ворага нацыянальнай і сацыяльнай свабоды. Працоўныя масы ўсё больш усьведамляюць неабходнасьць адзінага фронту ўсіх працоўных гораду і вёскі, саюзу працоўных сялян і прыгнечаных нацыянальнасьцяй з рэвалюцыйным пралетарыятам. Рэвалюцыйныя арганізацыі працоўных на чале з кампартыяй і рэвалюцыйнымі прафсаюзамі змагаюцца за зьвяржэньне ваенна-фашысцкай дыктатуры, за стварэньне рабоча-сялянскіх рэспублік Балканскіх краін.

Р.

Армія беспрацоўных расьце

Пад новымі ўдарамі крызісу фашысцкая прэса прымушана сьцьвердзіць, што «нават урадавыя колы ня маюць надзей на паляпшэньне. Наадварот, трэба лічыцца з доўгатрываючым крызісам». Такім чынам «бумік» польскага фашызму аб «перамозе» над крызісам разьляцеўся, як мыльны пузыр. Ня прыходзіцца крычаць аб паляпшэньні сытуацыі, калі за адзін толькі тыдзень з 5 па 12 лістапада, паводле афіцыяльных даных, лічба беспрацоўных павялічылася на 5.0 88 чал. Зразумела, гэтыя афіцыяльныя лічбы росту беспрацоўя на працягу аднаго толькі тыдню далёкія ад сапраўднасьці. У аднэй толькі Лодзі ў лістападзе звольнена каля 7 тыс. рабочых. Апрача таго некаторыя фабрыкі ў Бельску поўнасьцю закрыліся, другія значна скарацілі прадукцыю. Зноў сотні рабочых апынуліся на вуліцы.

12 лістапада варшаўская электрастанцыя ліквідавала будаўнічы аддзел, з прычыны чаго 500 рабочых страцілі працу.

Апрача таго, 1 сьнежня з прычыны адсутнасьці заказаў закрываюцца ўсе фабрыкі па выпуску каналізацыйных і вадаправодных труб. Усяго будзе закрыта каля 9 фабрык, на якіх зараз занята 2 тыс. рабочых.

Вось малюнак, хаця далёка ня поўны, гаспадарчага развалу фашысцкай Польшчы.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Электрыфікацыя калгасаў і саўгасаў Аршаншчыны

Аршанская кантора «Саюзэлектра» за кароткі час сваёй работы дабілася значных посьпехаў у электрыфікацыі сельскай гаспадаркі Аршаншчыны.

Да гэтага часу ЭЕКТРЫФІКАВАНА 25 КАЛГАСАЎ, 5 САЎГАСАЎ і 1 МТС. У 20 калгасах, 4 саўгасах і 1-й МТС электраўстаноўкі ўжо зданы ў эксплёатацыю. На гэту мэту выдаткавана 385 тыс. руб. Гадавы плян выканан на 101,6 проц.

Кантора праводзіць рад рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў, што зьніжае кошт работ па электрыфікацыі. Замест цагельных трансфарматарных кіёскаў і разьмеркавальных пунктаў будуюцца драўляныя. Апошнія па якасьці ня ўступаюць цагляным, а каштуюць таней і эканомяць дэфіцытны будматэр'ял. На кожны кіёск эканомія дасягае 3 тыс. руб., а на разьмеркавальны пункт 7.000 руб.

Ужываюцца перасоўчачныя маторныя будкі і трансфарматарныя падстанцыі, што дае магчымасьць установіць у любым месцы матор і трансфарматарную падстанцыю для электрамалацьбы і сіласаваньня. Гэта мерапрыемства паскорыла завяршэньне абмалоту і сіласнай кампаніі ў электрыфікаваных калгасах Аршаншчыны.

У будучым годзе намечана электрыфікацыя калгасаў «Чурылава», «Бараздоўка», «Сэлекта», «Высокае», саўгасу «Казэчкі» і інш., якія знаходзяцца ў найбольш аддаленых пунктах Аршаншчыны. Праектуецца ўвядзеньне ва ўсіх электрыфікаваных калгасах і саўгасах электрарадыёкі, электрыфікацыя вадаснабжэньня, вэнтыляцыі хлявоў і г. д.

ДОРФМАН.

Праект спрашчэньня беларускага правапісу

Інстытут мовазнаўства Беларускай Акадэміі Навук у сучасны момант працуе над выкананьнем раду важных заданьняў. Заканчваецца складаньне новага расійска-беларускага слоўніка, які будзе мець 80-90 тыс. слоў. Слоўнік выйдзе ў 2-х тамох. Першы том да літары «п» апрацаваны і зданы ў друк, другі том будзе здадзены выдавецтву ў сакавіку 1933 г. Адначасова апрацавана і здана ў друк тэхнічная тэрміналёгія.

Асабліва буйнай работай трэба лічыць складаньне праекту спрашчэньня беларускага правапісу. Праект правапісу выйдзе з друку ў бліжэйшы час і будзе разасланы па школах, выдавецтвах, рэдакцыях газэт і іншых арганізацыях для абмеркаваньня. Пасьля гэтага праект разам з папраўкамі і дадаткамі будзе разгледжаны на Ўсебеларускай мовазнаўчай канфэрэнцыі.

Інстытут ставіць адной з сваіх асноўных задач у далейшым — складаньне тэрміналёгічных слоўнікаў па ўсіх галінах навукі і тэхнікі. Ужо выпрацаваны праекты тэрміналёгіі па палітэканоміі, дэндралёгіі і арганічнай хэміі

ХРОНІКА

100 электрычных чайнікаў і 90 прасоў выпусьціла, мабілізаваўшы ўнутраныя рэсурсы, майстэрня Беларускага аддзяленьня электрычнага трэсту ў Менску.

Цэнтральная экспэрымэнтальная майстэрня па рабочым вынаходзтве арганізавана ў Віцебску на мэталязаводзе «Камінтэрн». Майстэрня будзе абслугоўваць усе прадпрыемствы лёгкай прамысловасьці па выкананьні вынаходніцкіх заказаў.

З Вільні ў Біра-Біджан для пастаяннай работы праехала праз Менск група тэхнікаў-спэцыялістаў. Тэхнікаў сустракаў у Негарэлым прадстаўнік АЗЭТ'у.

Пленум ЦК Чырвонага Крыжу БССР адбыўся ў Менску 20 лістапада. Пленум заслухаў даклад аб выніках Усесаюзнага зьезду таварыства Чырвонага Крыжу і абгаварыў пытаньні аб пэрспэктывах работы ў 1933 г. і другой пяцігодкі.

Прыбор для штэмпэляваньня лістоў вынашоў тав. Шэбякін — старшыня ячэйкі вынаходнікаў Гомельскага аддзяленьня сувязі. Прыбор штэмпэлюе больш 10 тыс. лістоў у гадзіну.

Лазьня-пральны камбінат пачынае будаваць «Чырвоны Крыж» на Бабруйскім дрэваапрацоўчым камбінаце. Лазьня-пральны камбінат будзе складацца з дэзынфэкцыйнай камэры, лазьні, пральні і цырульні. Работы пачнуцца ў сьнежні і скончацца ў красавіку 1933 г.

Начны санаторы для начсклада Менскага гарнізону на 30 чал. адкрыў «Чырвоны Крыж» у Менску.

Тав. Калабкоў назначаны дырэктарам Белшвейаб'яднаньня. Былы дырэктар трэсту тав. Тэклін камандыраван на вучобу ў прамысловую акадэмію.

Усебеларускі зьезд прамысловай кааперацыі адкрыецца ў Менску 6 сьнежня. Зараз у Менску і іншых раёнах праводзяцца міжраёнаныя галінавыя зьезды прамысловай каапэрацыі.

Вагон-выстаўку па трусагадоўлі арганізавала Менскае транспартна-спажывецкае таварыства.

За парушэньне рэвалюцыйнай законнасьці і ўжываньне прымусу да грамадзян выключаны з радоў партыі былы сакратар Камшынскай партячэйкі (Крычаўскі раён) Давідзенка і кандыдат у члены партыі былы старшыня сельсавету Зьміртрыеў. За дапушчаныя дзеяньні Давідзенка прысуджан нарсудом да пазбаўленьня волі на тры гады і Зьміртрыеў на чатыры гады.

Месячнік масавага агляду нізавых ячэек і калектываў Аўтадору праводзіцца цэнтральным саветам Аўтадору БССР з 15 лістапада па 15 сьнежня.

Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ.

З 26—27 лістапада 1932 г. адбудзецца
НАРАДА КНІЖНЫХ РАБОТНІКАЎ філіялаў і кнігарань ДВБ.
Нарада адбудзецца ў памяшканьні Дому Пісьменьніка (Савецкая, 68).
Работа нарады будзе праходзіць ад 10 гадз. раніцы да 3-х гадзін дня і з 5 да 9 г. вечара.
Запрашаюцца прадстаўнікі партыйных, прафэсыянальных і грамадзкіх арганізацый, прадстаўнікі культсэктароў саюзаў і заводаў, прадстаўнікі рэдакцый газэт, усе кніжныя работнікі гор. Менску, настаўнікі, культармейцы, бібліятэкары і ўсе зацікаўленыя пытаньнем кнігараспаўсюджаньня.
Сэктар кнігагандлю ДВБ.

ГарКК РСІ, гарфа і Гаржылсаюзам на 26-XI-32 г., у 6 гадзін вечара, у памяшканьні клюбу гарсавету (плац Волі, 4, 3-ці паверх)
склікаецца нарада
усіх старшынь праўленьняў і заг. дамамі жактаў г. Менску
па пытаньні
аб зьпазычанасьці жактам з боку жыхароў
Загадчыкам дамамі прапануецца прадставіць на нараду канчатковыя весткі аб запазычанасьці на 20-XI-32 г.
ГарКК РСІ
Гарфа
Гаржылсаюз.

КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ"
Ад 25 лістапада
мастацкі фільм вытворчасьці Саюзкіно
ЧАЛАВЕК ЗАСТАЎСЯ АДЗІН
Рэжысэр Усольцаў-Гарф
У галоўных ролях:
І. Альшэўская, Г. Бабынін, М. Салянікава, Б. Бэндзіно ўскі.
— ЗВЫШ ПРАГРАМЫ —
кіно-хроніка САЮЗКІНО.

Памяшканьне Польскага дзярж. тэатру Савецкая, 28 тэл. 15-20
БЕЛАРУСКІ РАБОЧЫ ТЭАТР ЦСПСБ.
Н. Федзін.
СЁНЬНЯ
ЧЫНГІЛЬБУД П'еса ў 3-х актах
Пастаноўка В. Я. Галаўчынера.
Музыка С. Палонскага. Танцы Е. І. Вульф
Пачатак роўна ў 8 г. 30 м. Білеты ў касе тэатру з 12-2 і з 4-9 і ў рабочай касе з 12-2 і ад 4-6 гадз.
Па калектыўных заяўках—скідка.

КІНО СПАРТАК
Ад 25 лістапада
Новы мастацкі фільм
ЁСЬЦЬ, КАПІТАН!
Драма ў 7 частках.
Штодзенна 5 сэансаў.
Каса адкрыта з 1 гадз. дня.
Каса кіно—з Камсамольскай вул.

СЁНЬНЯ, роўна ў 7 гадз. вечара, у памяшканьні гарсавету (3-ці паверх, пакой № 14) склікаецца
пашыраная нарада
ПА ПЫТАНЬНІ
двухмесячніку паходу па вырабе прадметаў шырспажыву.
На нараду выклікаюцца старшыні сэкцый і дэпутацкіх груп, прадстаўнікі Наркамцяжпраму, Наркамлегпраму, інвалідна-прамысловая каапэрацыя, гарпрафсавет, загадчыкі аддзелаў гарсавету, кіраўнікі ўстаноў і арганізацый г. Менску. Яўка абавязкова без спазьненьня.
Менгарсавет.

З студзеня м-ца 1933 году выходзіць
НОВАЯ ШТОМЕСЯЧНАЯ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКАЯ ЧАСОПІСЬ
ЗАКЛІК
Пад рэдакцыяй Андрэя Александровіча.
Рэдкалегія: Александровіч, Бэндэ, Глебка, Двэхцяр, Кабец, Ляхаў.
У часопісі будуць зьмяшчацца выдатныя творы беларускае савецкае літаратуры, а таксама лепшыя творы пачынаючых пісьменьнікаў, рабочых-ударнікаў, калгасьнікаў і чырвонаармейцаў, закліканых у літаратуру.
У кожным нумары шырокі аддзел літаратурнае вучобы, крытыкі, культурнае спадчыны, бібліяграфіі і інш.
АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, Савецкая, 68. Дом Пісьменьніка, рэдакцыя часопісі „Заклік".
Д. В. Б.

10-ы перасовачны
ДЗЯРЖЗЬВЯРЫНЕЦ
(Рог Рэспубліканскай і Інтэрнацыянальнай).
АДКРЫТ ШТОДЗЕННА
з 9 г. раніцы да 11 г. веч.
ПАКАЗАЛЬНАЕ КАРМЛЕНЬНЕ ўсіх экспанатаў у 8 г. веч.

МЕНДЗЯРЖКІНО
ПАВЕДАМЛЯЕ, ШТО Ў МЭТАХ ЛІКВІДАЦЫІ ТАЛКАТНІ І ЧАРГІ Ў ВЕСЬЦІБЮЛЯХ І КАСАХ КІНО-ТЭАТРАЎ,
УСЕ КАСЫ КІНО-ТЭАТРАЎ
адкрыты ад 1 гадз. дня
і прадаюць білеты на ўсе сэансы.
Таксама без чаргі прымаюцца калектыўныя заяўкі на продаж мэтавых сэансаў або групавых паходаў у кіно.
МЕНДЗЯРЖКІНО.

ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА КАСА—ад 1 гадз.
Замежны мастацкі фільм ШТУРМАН З „ПРЫБОЯ" Драма ў 8 частках

Пралетары
Кацярына Ізмайлава драма ў 7 частках
Дзенныя дзіцячыя сэансы ЗА ЧАЦЬВЕРТУЮ ЗЬМЕНУ

Менскі хэміка-тэхналёгічны тэхнікум
АБВЯШЧАЕ
з 20 лістапада па 15 сьнежня 1932 г.
НАБОР СТУДЭНТАЎ
з адрывам ад вытворчасьці на аддзяленьні па хлебапячэньні:
1. Механічнае—30 чал. (профіль—тэхнік-механік).
2) Тэхналёгічнае—30 чал. (профіль—тэхнік-тэхналёг).
Умовы прыёму, згодна апошняй пастановы ўраду.
Даведкі і анкеты ў канцылярыі тэхнікуму (Менск, Падгорны завулак № 7, хэміка-тэхналёгічны тэхнікум) ад 10 да 15 гадзін штодзенна.
Ца заявам і дакумантаў абавязкова прыкласьці паштовых марак на 40 кап.
Пачатак заняткаў 1 студзеня 1933 г.
ДЫРЭКЦЫЯ.

АДДЗЕЛ КАМУНАЛЬНАЙ ГАСПАДАРКІ МЕНГАРСАВЕТУ
— Катэгарычна прапануе —
ўсім установам і арганізацыям, якія будуюцца,
у дэкадны тэрмін УБРАЦЬ з вуліц
будаўнічыя матэр'ялы
і інш. прадметы, якія перашкаджаюць руху па гораду, як праяжджаючым, так і пешаходам.
У выпадку невыкананьня гэтага загаду, камунаддзелам гэтыя матэр'ялы і інш. прадметы
будуць забраны на свой склад
для ўласнага карыстаньня.
Загадчык Менкамгасу ТАБАЛЕВІЧ.

З 25-га лістапада г. г.
МЕНСКАЯ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЯ
прыступае да сталай праверкі выкананьня пастановы Прэзыдыуму Менгарсавету ад 14-XI—32 г., абвешчанай у газ. „Савецкая Беларусь" ад 22-XI—г. г. за № 257 і „Зьвязда" ад 23 і 24-XI—32 г. за № 261-262
і будзе выключаць
тыя ўстановы, прадпрыемствы, клюбы, магазыны, сталоўкі і прыватныя кватэры, якія ня выконваюць гэтай пастановы,
І АБРАТНА ЎКЛЮЧАЦЦА НЯ БУДУЦЬ.

ПРЫЁМ ЗАЯЎ на завочны сэктар Магілеўскага палітыка-асьветнага інстытуту
на аддзяленьні: арганізацыйна-інспэктарскае і бібліятэчнае—
ПРАЦЯГВАЕЦЦА да 1 СТУДЗЕНЯ 1933 г.
На завочны сэктар прымаюцца асобы, якія скончылі 9-годку, члены КП(б)Б і КСМ па камандыроўках райкому КП(б)Б, беспартыйныя—па камандыроўках райВНА.
Тэрмін навучаньня 3 з палов. гады.
Заявы накіроўваць: Магілеў, Камсамольская 28, Завочнаму сэктару палітасьветінстытуту, з прадстаўленьнем заверанай анкеты і камандыроўкі.
Завочны сэктар.

ПРЫЁМ ЗАЯЎ на завочны сэктар Магілеўскага палітасьветнага тэхнікуму
на аддзяленьні: масавае і бібліятэчнае—
ПРАЦЯГВАЕЦЦА да 1 СТУДЗЕНЯ 1933 г.
На завочны сэктар прымаюцца асобы, якія скончылі 7-годку члены партыі і КСМ па камандыроўках райкому КП(б)Б і беспартыйныя — па камандыроўках райВНА.
Тэрмін вучобы 3 з палов. гады.
Заявы накіроўваць: Магілеў БССР, Камсамольская 28, завочнаму сэктару палітасьвет. тэхнікуму, з прадстаўленьнем заверанай анкеты і камандыроўкі.
Завочны сэктар.

ВЫШЛІ З ДРУКУ
і паступілі ў продаж
II і IV ТАМЫ
твораў Леніна
на белмове
Іншагароднім падпісчыкам, якія прайшлі перарэгістрацыю, паказаныя тамы высылаюцца накладной платай.
Падпісчыкі, якія пражываюць у г. Менску,
МОГУЦЬ АТРЫМАЦЬ II, IV і V тамы
ў цэнтральнай кнігарні ДВБ (Ленінская, 15)
ЗА ПЛАТУ 1 руб. кожны том.
Менскі філіял ДВБ.

БЕЛСЕЛЬСНАБРАМОНТУ
(САВЕЦКАЯ, 46)
ПАТРЭБНЫ
галоўныя бухгальтары,
бухгальтары-інструктары,
бухгальтары, спэцыялісты па трактарах і сельскагаспадарчых машынах,
плянавік-эканаміст
для работы ў гор. Менску і на пэрыфэрыі.
Белсельснабрамонт КУПЛЯЕ ДОМ недалёка ад цэнтру ці трамваю на 2-3-4 кватэры і
НАЙМАЕ для супрацоўнікаў дзьве КВАТЭРЫ недалёка ад трамваю.

ВЫШАЎ З ДРУКУ,
рассылаецца падпісчыкам і паступіў у продаж
№ 17-18
„БАЛЬШАВІК БЕЛАРУСІ"
ЗЬМЕСТ НУМАРУ:
ПЕРАДАВЫ—XV год Кастрычніка.
ПОПОВ — Партыя ў барацьбе на два франты ў пасьлякастрычніцкі пэрыяд.
И. Г. ПЕТРОЎ—Кастрычніцкі пераварот на Заходнім фронце.
І. ЛЫЧОЎ—Па-бальшавіцку змагацца за рэвалюцыйную законнасьць.
ГОХАРТ — Прамысловасьць БССР да 15-годзьдзя Кастрычніка.

У аддзел аб'яў званеце па тэлефону 7-81

У мэтах лепшага абслугоўваньня рабочых і працоўных мас гораду
Менскім гарадзкім саветам
АРГАНІЗАВАНЫ ДЗЯЖУРСТВЫ
членаў прэзыдыуму і адказных работнікаў гарсавету.
Дзяжурствы адбываюцца ў памяшканьні гарсавету (3-ці паверх)
па вечарох штодзенна з 6—9 г.
У выходныя дні—з 10 да 2 г. дня.
МЕНГАРСАВЕТ.

МЯНЯЮ ПАКОЙ у гор. Полацку з асобным ходам на пакой у Менску. Даведацца: Менск, Ленінская, 30, кв. 7. Бубліну для Кагана.

Менск, друкарня «Зьвязды».
Галоўлітбел № 337.